

ПАГОНЯ

Чацвер
10 чэрвеня 1999 г.
№ 38 (415)
Кошт 25.000 руб.

«Азот» нясе страты

Гарадзенскае ВА «Азот» нясе сур'ёзныя страты з-за паставак азотных угнаенняў на ўнутраны рынак.

Калі 70 працэнтаў выпускаемых мінеральных угнаенняў аб'яднанне рэалізуе сёння аграрнаму комплексу Беларусі, і з-за абмежаванняў росту цэн, уведзеных дзяржавай, пастаўкі на ўнутраны рынак сёння з'яўляюцца стратнымі.

Калі ў папярэднія гады выдаткі ад продажу на ўнутраным рынку пакрываліся даходамі ад экспартных аперацый, то сёння — у выніку зніжэння на сусветным рынку цэн на хімічную прадукцыю — «Азот» не можа кампенсаваць дадзеныя страты экспартнымі пастаўкамі.

Аляксандр Паповіч

Тэлебачаннем кіруе Волчак

Роўна шэсць месяцаў кіраўніцтва Белтэлеадыёкампаніі і Гарадзенскага аблвыканкама шукала кандыдата на пасаду старшыні абласнога тэлеадыёаб'яднання. І вось днямі творчаму калектыву быў прадстаўлены новы кіраўнік. 42-гадовы Дзмітрый Волчак да гэтага прызначэння непрацяглы час працаваў намеснікам начальніка абласнога ўпраўлення культуры, а раней узначалваў вучылішча культуры.

Паводле словаў Дз.Волчака, на новай пасадзе ён, перш за ўсё, зверне ўвагу на ўдасканаленне вясільна-палітыкі і тэхнічнае забеспячэнне вытворчага працэсу.

Сцяпан Ярашчук

Пантанёры не падвялі

Ваенныя аташэ шэрагу дзяржаваў, акрэдытаваныя пры Міністэрстве абароны Беларусі, наведвалі 1 чэрвеня Гарадзенскую вобласць.

Прадстаўнікі ваеннага дыпламатычнага корпуса, што прыехалі, у тым ліку з Масквы і з Кіева, назіралі за дзеяннямі падраздзяленняў 11-га пантонна-маштавога палка, якія наводзілі пераправу праз раку Нёман. Дадзенае мерапрыемства праводзілася згодна з планам працы Міністэрства абароны Беларусі з ваеннымі аташэ замежных дзяржаваў.

Алег Сакалоў

Памерці не паміраем, аднак жаніцца ўжо не хочацца

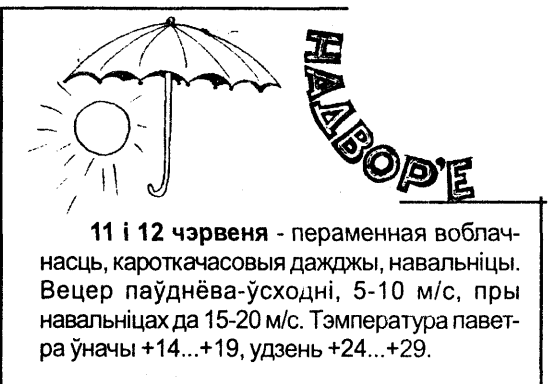
Асноўнымі крыніцамі даходаў для 73,1 працэнта жыхароў Гарадзеншчыны застаецца заробак, для 18,3 працэнта — пенсіі.

Прыбыткі з уласных падсобных гаспадарак у сукупным даходзе сям'і складаюць 18,9 працэнта, ці 1,5 мільёна рублёў у сярэднім на сям'ю. Згодна са звесткамі афіцыйнай статыстыкі за чатыры апошнія гады штомесячныя расходы на харчаванне на сям'ю зменшыліся на 6,7 працэнта. Гэта адбываецца на фоне агульнага падзення сямейнага бюджэту.

Увогуле, выдаткі на харчаванне ў структуры спажывецкіх расходаў складаюць 54,6 працэнта. Назіраецца памяншэнне попыту на хлеб, каўбасныя і кандытарскія вырабы, цукар. У рацыёне жыхароў вобласці скарацілася ўтрыманне бялка: пры сутачнай норме 97,6 грама ён складае ў сярэднім 78,7 грама на чалавека.

Узровень жыцця паўплываў і на дэмаграфічныя паказчыкі. Так, каэфіцыент нараджальнасці ў рэгіёне скараціўся ў разліку на тысячу чалавек з 14,6 — у 1990 годзе да 9,4 — летась; разам з тым колькасць памерлых павялічылася за адпаведны перыяд на 22,6 працэнта.

Антон Лабовіч

І чаго толькі ў нас няма. Вось і бензін знік...

На мінулым тыдні ў Гродне знік бензін АІ-92. Якраз у гэты час, другога чэрвеня, генеральны дырэктар прадпрыемства «Гроднаабнафтапрадукт» Аляксандр Калодка са шматлікай світай інспектаваў аўтазаправачныя станцыі. На «запраўцы», што па вуліцы Каліноўскага, у гарадзенскага нафтавага магната раптам запытаўся «чалавек з вуліцы»:

- Куды падзеўся 92-гі бензін?
- Няма ў краіне нафты, - цымяна адказаў магнат.

- У краіне шмат чаго няма, - пагадзіўся «чалавек з вуліцы». - Дык што цяпер, класіфіся ды й паміраць?
- нечакана задаў ён філасофскае пытанне нафтаваму каралю.

- Няма нафты, а купіць - няма валюты, - працягваў цямніць той.

- А куды падзелася валюта? - «чалавек з вуліцы» патрапіўся ўпарты. Але і магнат не збіраўся здавацца: «Гэтакаса і я ў Вас магу запытацца: куды падзелася валюта? - перавёў ён стрэлку на цікаўнага.

- А я краінай не кірую, - ганарова сцвердзіў «чалавек з вуліцы».

- І я ёю не кірую, - яшчэ раз

Зноў няма бензіну...

перавёў стрэлку магнат.

Апошняя фраза выклікала ў прысутных задумленне: сапраўды, кіруе Калодка краінай, альбо не кіруе ён краінай. А мо, наадварот, краіна кіруе Калодкам. Ва ўзніклай паўзе нейкі прыхільца са світы вырашыў дапамагчы шэфу: «А Вы дапамажыце кіраўнікам кіраваць», - зачэпіста параіў ён «чалавеку з вуліцы».

- Чорт лысы Вам дапаможа,

- зласліва адгукнуўся чалавек.

Размова нафтавага караля з народам падняла пытанні, на якія дагэтуль няма адказу. Калі нафты і валюты няма, то адкуль усё ж бензін у Гродне, напрыклад, АІ-76 і АІ-95? А калі ёсць нафта ці валюта, то чаму няма менавіта 92-га? Зноў жа, хто ў нас кім кіруе, блін?

Нарэшце, трэба дапамагчы Калодку кіраваць, ці ён сам справіцца?

Сяргей Самасей

Паліва з'явіцца ў сярэдзіне чэрвеня?

Згодна з аперацыйнай інфармацыяй, з пачатку 1999 года і па стану на 1 чэрвеня, аб'ём пачатковай перапрацоўкі нафты ў Беларусі склаў 5.646 тыс. тон, альбо 126 працэнтаў да аналагічнага леташняга перыяду. Прычым, аб'ём нафтперапрацоўкі на ВА «Нафтан» павялічыўся на 14 працэнтаў, на Мазырскім нафтаперапрацоўчым заводзе (НПЗ) — на 42 працэнта.

Адначасова, пачынаючы з другой паловы траўня, на дзяржаўных аўтазаправачных станцыях (АЗС) назіраецца дэфіцыт нафтапрадуктаў. На думку экспертаў, асноўнай прычынай недахопу аўтабензінаў

на АЗС з'яўляецца скарачэнне закупкі нафты канцэрнам «Белнафтахім». Што ж тычыцца НПЗ, то яны перапрацоўваюць у большасці сваім давальніцкую сыравіну, нафтапрадукты з якой расійскія нафтавыя кампаніі прадаюць у Прыбалтыку, Польшчу і Украіну.

Праблема дэфіцыту аўтабензінаў на дзяржаўных АЗС, лічаць спецыялісты, павінна вырашыцца ў сярэдзіне чэрвеня: да гэтага часу канцэрн «Белнафтахім» плануе набыць дастатковую колькасць нафты ў Расіі, што дазволіць значна павялічыць вытворчасць нафтапрадуктаў для патрэб народнай гаспадаркі краіны.

Яўген Грубіч

Не адкладвайце падпіску на заўтра!

Працягваецца падпіска на ПАГОНЯ на другое паўгоддзе 1999 года. Асаблівае гэта падпіска кампаніі з'яўляецца тое, што яна заканчваецца ўжо 18 чэрвеня! А таму не варта адкладваць на заўтра тое, што можна зрабіць ужо сёння.

Гэта не зойме ў Вас шмат часу: Вам неабходна запойніць падпісны квіток і па дарозе на працу заскочыць на некалькі хвілін у бліжэйшае паштовае аддзяленне.

Нагадваем, што кошт падпіскі на нашу газету - 200 тысяч рублёў на месяц. Падпіска на квартал - 600 тысяч рублёў. Падпісны індекс - 63 124.

Звяртаем Вашу ўвагу на тое, што гэтым разам ПАГОНЯ атрымала таксама падпісны індекс для ведамаснай падпіскі - 63 348. Гэта значыць, што ПАГОНЯ можна выпісаць на прадпрыемствы, установы, калгасы і г. д. Кошт ведамаснай падпіскі ў тры разы даражэй: на месяц 600 тысяч, на квартал 1 мільён 800 тысяч рублёў.

Чаму трэба выпісаць ПАГОНЯ?

♦ таму, што два разы на тыдзень Вы будзеце атрымліваць аперацыйную і аб'ектыўную інфармацыю пра грамадска-палітычнае жыццё ў Прынямонні і на Беларусі.

♦ таму, што падпіска на ПАГОНЯ ўжо сёння Вам каштуе ў два разы танней, чым у кіёсках Саюздруку.

♦ таму, што падпісаўшыся на нашу газету, Вы не словам, а справай дапаможаце нам у гэты цяжкі час, унесяце важкі ўклад у пабудову новай Беларусі.

♦ таму, што гэта Ваша газета!!!

Ф. РД-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі
Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету / часопіс

63124

індекс выдання

"ПАГОНЯ"

(назва выдання) Колькасць комплектаў 1

На 19 99 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
						X	X	X			

Куды (паштовы індекс)

Каму (адрас)

(прозвішча, ініцыялы)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТАЧКА

на газету / часопіс

63124

індекс выдання

"ПАГОНЯ"

(назва выдання)

Кошт падпіскі 600 тыс. руб. Колькасць комплектаў 1

пераадресуці руб. кап.

На 19 99 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
						X	X	X			

Куды (паштовы індекс)

Каму (адрас)

(прозвішча, ініцыялы)

10 чэрвеня 1999 г.

2

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

Аб выбарчай кампаніі

(даклад на Сойме 30.05.1999 года)

Выбарчая прэзідэнцкая кампанія, што скончылася 16 траўня, стварыла новую палітычную сітуацыю ў краіне і ў БНФ. Спярша пра краіну. Яна засведчыла шырокае народнае незадавальненне рэжымам Лукашэнкі і чаканне перамен. Яна паказала здольнасць аб'яднанай апазіцыі дасягаць істотных вынікаў у змаганні з антынароднай уладай, калі гэтае змаганне вядзецца ў адпаведнасці з агульнанацыянальным інтарэсам. Яна ўмацавала палітычныя пазіцыі легітымнага органа ўлады як у вачах міжнароднай супольнасці, так і ў вачах беларускага грамадства. Нарэшце, яна засведчыла перспектывынасць і эфектывнасць негвалтоўных метадаў змагання. Усяму гэтаму ёсць маса сведчанняў.

Разам з тым, прэзідэнцкая выбарчая кампанія была праведзена не так, як можна і трэба было яе правесці. Яна высветліла слабую скаардынаванасць апазіцыйных арганізацый. Раскол у кіраўніцтве БНФ і схільнасць часткі кіраўніцтва дзейнічаць насуперак патрабаванням Статуту і рашэнням Сойму - кіруючага органа БНФ. Гэтая самадзейнасць выклікала хаос у заключнай стадыі выбараў, раскол у шэрагах сяброў і прыхільнікаў БНФ і парозу існавання БНФ, як самай масавай і аўтарытэтной дэмакратычнай арганізацыі.

Гэтая адмоўная вынікі (адмоўныя для БНФ) настолькі сур'ёзныя, што прымушаюць мяне засяродзіцца выключна на пазіцыі і палітыцы БНФ у гэтай кампаніі. Тым болей, што ёсць пэўная доля віны Сойму ў тым, што да сённяшняга дня ён не выпрацаваў яснай пазіцыі адносна каардынацыі намаганняў аб'яднанай апазіцыі. Вы, мабыць, памятаеце сваё рашэнне аб паўдзеле ў Кангрэсе дэмакратычных сіл і хто апантана агітаваў за такое рашэнне. Вы таксама павінны памятаць, хто выступіў за прыпыненне нашага ўдзелу ў ККР, створанай Кангрэсам. І павінны ўзважыць, наколькі канструктыўная гэтая палітыка ў параўнанні з тым, што фронт быў арганізатарам і першага і другога Кангрэсу. І даўно страціў манаполію ў арганізацыйным руху, а таксама магчымасць непасрэдных кантактаў з прадстаўнікамі дзяржаваў дэмакратычнага свету. Вы павінны зразумець, што палітыка самаізаляцыі, самазадавальнення ёсць злачынства супраць Беларусі, супраць яе нацыянальных інтарэсаў.

Аднак гэтага не могуць зразумець намеснікі старшыні БНФ С.Папкоў і яго нешматлікія, але вельмі гаваркоў атакчэнне. Але гавораць яны адно і тое ж, выдаючы гэта за прынцыповую пазіцыю ды яшчэ за мараль. Хаця ў нармальным свеце такія паводзіны называюць зусім іншым словам. Пасля таго, як 10 студзеня ВС прыняў рашэнне аб прызначэнні выбараў на 16 траўня, Сойм чатыры разы разглядаў пытанне аб выбарах і паступова выпрацаваў адзінае разумную стратэгію, якая зыходзіла з нашага непрызнання вынікаў дзяржаўнага перавароту ў лістападзе 1996 года, а заўважылі экс-прым'ерам М.Чыгіром намер яшчэ ў снежні 1998 года ўзяць удзел у магчымых выбарах у якасці кандыдата ў прэзідэнты вымушаў нас не проста падтрымаць рашэнне ВС, а прыняць актыўныя захады для яго рэалізацыі. Адзначу, што не ўсе дэмакратычныя арганізацыі адразу і цалкам падтрымалі рашэнне ВС. Для далейшага істотна, што сярод тых, хто выступіў супраць былі Г.Карпенка і яго прыхільнікі з АГП, а таксама Хартыя-97.

Не буду аналізаваць асабістых прычын, якія выказваліся публічна. На думку праціўнікаў выбараў, іх правядзенне выклікала рэпрэсіі і нанясе ўдар па партыйных структурах і незалежнай прэсе. Таму выбары не трэба абвешчаць альбо абвясціць і канстатаваць немажлівасць іх ажыццяўлення ва ўмовах дыктатуры і чаканні 21 ліпеня. З цягам часу сталі, праўда, вядомыя іншыя матывы. Напрыканцы чэрвеня ў Варшаве запланаваны саміт міністраў замежных спраў для абмеркавання сітуацыі ў Беларусі, і на яго былі запрошаны спадары Г.Карпенка і А.Саннікаў. А на ліпень планавалася важная сустрэча ў ЗША таксама з удзелам Г.Карпенкам.

Але Сойм прымаў рашэнне не з-за наяўнасці гэтага канкуруючага плана, сэнс якога, думаю, не трэба тлумачыць. А дзеля падтрымкі легітымнасці ВС і ягонага права прыняць уладу пасля 20 ліпеня. А таксама дзеля правядзення масавай кампаніі ды ўзяцця рэйтыngu, як БНФ, так і яго лідара, які (рэйтынг) апошнія гады нахільна падаў. Усе разумеі, што могуць быць рэпрэсіі, хаця заканау, па якіх можна было б абвінаваціць удзельнікаў кампаніі, няма. Што выбары, магчыма, не ўдасца давесці да канца з-за гэтых рэпрэсій. І што іх юрыдычная вартасць у гэтым выпадку будзе нікчэмнай, бо будуць парушаны міжнародна-напрызначаныя нормы для свабодных, справядлівых і роўных выбараў. Але застанецца сэнс плебісцыта супраць дыктатарскага рэжыму. Застанецца магчымасць перахіліць палітычную ініцыятыву і прымусяць А.Лукашэнку абараняцца і давесці да ўсяго населенства, што пляць га-

доў, на якія ён абіраўся, заканчваюцца.

З гэтымі довадамі пагадзіўся і Сойм, і КДС. Склалася ўнікальная сітуацыя адзінства апазіцыі, што прымусяла аўтараў альтэрнатыўнага плану спыніць публічную крытыку. Аднак не спыніла апазіцыю ў БНФ. С.Папкоў і А.Крыварот, карыстаючыся тым, што З.Пазыняк яшчэ не прыняў рашэння наконт сваёй кандыдатуры, раскалолі Управу, якая павінна была вылучыць прадстаўніка БНФ у склад ЦВК. Учынак цалкам свядомы. Вынікам яго яны ў далейшым паслядоўна карысталіся. Як можна было б вінаваціць ЦВК у фальсіфікацыі, калі б там быў наш афіцыйны прадстаўнік?

Я агітаваў Зянона за ўдзел у кампаніі. Аднак папярэдзіў, што шанцаў перамагчы ў ёй, нават у малаверагодным выпадку адсутнасці рэпрэсій, у яго няма. Таму трэба правесці сустрэчы з М.Чыгіром і В.Ганчаром, каб рэалізаваць на ўсякі выпадак формулу С.Шарэцкага: «у гэтай кампаніі не павінна быць пераможных». Пазыняк, як паказалі яго далейшыя дзеянні, згадзіўся з усім, апроч немагчымасці перамагчы ў роўных і свабодных выбарах.

Толькі гэтым ды яшчэ неверагодна для палітыка лепкавернасцю можна патлумачыць з'яўленне вядомага «Праекта Чыгір» роўна праз два дні пасля сустрэчы з Г.Карпенкам. Генадзь Дзмітрыевіч быў дасведчаным палітыкам. Ён умеў рэалізоўваць свае планы. Пра свае падазрэнні ён расказваў мне ды іншым кіраўнікам БНФ. Аднак акрамя сувязі Чыгіра з Сініцыным не мог назваць, з якой жа канкрэтна групой у Маскве М.Чыгір звязаны. Хто менавіта зацкаўлены ў замяне А.Лукашэнкі альбо ў шантажы яго дэмакратычнымі выбарамі. Але З.Пазыняк, верагодна, вырашыў, што ў гэтым зацкаўлена ўся Масква, хоць гэта відавочна не так. Чырвоны-карычневых Лукашэнка цалкам задавальняе. Яны разам апантана лепяць «інтэграцыю», «адраджаюць сувязі» і лепшага ім не трэба. Тады Ельцын? Але навошта? Ён і так трымае А.Лукашэнку на кароткім павадку і робіць усё, што хоча. Расійскія алігархі? Відаць, малаверагодна. Бо ў алігархаў свае праблемы ў Маскве. Ім самім трэба не праіграць расійскія выбары. Ды і куды падзеліся магчымымі ў гэтым выпадку грошы на кампанію, якіх не было?

І зараз, калі сам Пазыняк прызнае, што «Праект» праваліўся, што Чыгіра «кінутлі», ён не дае ніякага рацыянальнага тлумачэння ні сваёй версіі, ні сваёй памылцы. Усе варыянты развіцця падзей ён пачынае словамі: «Калі выйграе Чыгір, то...» і «Калі выйграе я, то...» І пішацца гэта пасля таго, як «Праект Чыгір» «рассыпаўся ў пыл». Ці не з-за факса? Проста ніякая віртуальная рэальнасць. Сон розуму.

З.Пазыняк не ўлічыў відавочнае. Г.Карпенка перад Новым годам сустракаўся з У.Канплёвым, які мог падкінуць яму гэтую версію. Вось хто прама і непасрэдна быў зацкаўлены ў зрыве выбарчай кампаніі па Канстытуцыі-94. Але З.Пазыняк, які думаў толькі аб уласнай перамозе, над атрыманай інфармацыяй думаў на доўга. Яшчэ меней думаў С.Папкоў. Калі ўвечары стаў вядомы змест атрыманага факсу, кіраўніцтва амаль аднадушна прызначала нештатнага шырокае распаўсюджанне зместу ліста (і, нават, па тэлефоне проста з сядзібы пераканала З.Пазыняка ў тым, што трэба хаця б замяніць назву), то высветлілася, што Сяргей Пятровіч ужо разаслаў факс па ўсім СМІ. Вось бы яму тако ж энергію для пошукаў крыніц фінансавання Фронта, для чаго менавіта яго і выбіралі ў кіраўніцтва.

Замест гэтага Сяргей Пятровіч выкарыстаў скандал (які выклікаў факс) для таго, каб распачаць сачыць за дзеяннямі групы падтрымкі другога кандыдата. Гаварыць пра рацыянальны сэнс гэтых дзеянняў немагчыма, бо закон патрабуе ад групы падтрымкі толькі сабраць больш як 100 тысяч законна аформленых подпісаў грамадзянаў. І не дазваляе кіраўніку адной групы кантраляваць дзеянні іншых груп. Аднак С.Папкоў па старой камуністычнай звычцы, верагодна, лічыў, што партыйны загад вышэйшай, чым закон. Адкуль шэраговым фронтаўцам было ведаць, што ўсклаўшы на сябе грамадзянскі абавязак працаваць у выбарчых камісіях, яны вызваляюцца ад партыйных абавязкаў, апроч абавязку добраахвотна выконваць сваю працу. А тых, хто гэта ведаў, С.Папкоў запалохаў, выклікаў (!) з БНФ, выганяў з сядзібы, як гэта адбылося з Б.Гонтарам. Самае дзіўнае, што закон адкрыта парушаў чалавек, які паўсюдна і пры любой магчымасці гаварыў пра «строгае і прыкананне закона».

Менавіта тады ён агучыў так званы «рашучы варыянт», пад якім разумейся зрыў выбарчай кампаніі пад штучнай падставай «фальсіфікацыі вынікаў выбараў». І яшчэ больш штучнай падставай, што магчыма фальсіфікацыя кідае ценя на БНФ.

Наконт законнасці (паводле міжнародных нормаў) выбараў, якія праводзіцца ва ўмовах рэпрэсій, я ўжо гаварыў. Пра немагчымасць прызнання іх вынікаў яшчэ ў красавіку заявіла група АБСЕ. У пачатку траўня - амбасадар ЗША. Але ніхто не заклікаў спыніць кампанію, нават з-за акіяна, разумеючы яе як палітычны сэнс. Фальсіфікацыя звязана з законнасцю. Калі нельга вытрымаць усе дэмакратычныя нормы, любыя вынікі - фальсіфікацыя. Але тыя, хто крычаў пра фальсіфікацыю, яшчэ да пачатку галасавання, мелі на ўвазе зусім іншае - хто пераможа? І, на жаль, атрымалі падтрымку з боку З.Пазыняка. Ён і распачаў чарговы скандал, патрабуючы ад ЦВК «галасавання ў адзін дзень». Дзіўным чынам лідар дэмакратычнай арганізацыі не разумеў, што пры катастрофічным недахопе грошай, скрыняў, нават бюлетэняў, пры немагчымасці арганізацыі стацыянарных выбарчых участкаў і адпаведнай інфармацыі пра тое, дзе яны знаходзяцца, галасаванне ў адзін дзень ёсць ні што іншае, як грубае абмежаванне правоў тых, хто жадае прагаласаваць. Гэта азначае фальсіфікацыю вынікаў выбараў. Антыямія: заклікаючы да па-свойму зразумелай законнасці, З.Пазыняк фактычна патрабаваў фальсіфікацыі. Я ўжо не кажу пра тое, што па закону менавіта ЦВК арганізуе выбары, у тым ліку і датэрміновыя.

З.Пазыняк усё ж рэалізаваў «рашучы варыянт» С.Папкова. Рэалізаваў з парушэннем Статуту Фронта, ігнаруючы рашэнні Сойму. І дамовы, што з Чыгіром, што з Ганчаром. Праігнараваўшы ахвяры, прынесеныя сябрамі БНФ і скампраметаваўшы сам БНФ. Вельмі цікава чытаць яго разважанні пра мараль, дзе ён ніводным словам не згадвае ні пра Статут, ні пра свае хітрыкі, ні пра свае памылкі. Сапраўды, «апафеоз маралі». Сам вынес прысуд, сам рэалізаваў параканне. Што гэта? Ці старшыня не ведае Статута? Альбо лічыць сябе вышэй за яго?

Як бы там ні было - усё гэта выстройваецца ў пэўную невыпадковую лінію. Лінію, скіраваную на задавальненне перабольшаных амбіцый адной асобы. Лінію, якая вядзе да ізаляцыі Фронта, кампраметацыі ідэі Адраджэння, расколу БНФ. У мяне ёсць лісты, у якіх адны ўхваляюць учынак З.Пазыняка, а другія заяўляюць аб выхадзе з Фронта.

Але я лічу, што БНФ не з'яўляецца нічыйй уласнасцю. Ён належыць Беларусі. У Беларусі будзе дэран, калі фронт знікне. Мы не павінны дапусціць гэтага. Але павінны зрабіць вывады з гэтай сітуацыі. І, у прыватнасці, не дапускаць С.Папкова і яго кампанію да падрыхтоўкі бліжэйшага З'езду. Бо людзі, якія не лічацца са Статутам, сфальсіфікуюць нам і З'езд.

Я наўмысна не закранаю тых шматлікіх спробаў патлумачыць С.Папкову існасць яго раскольніцкай дзейнасці. Не спыняўся на цяжкасцях, якія вылілі на доўго Л.Баршчэўскага, які ўсімі сіламі імкнуўся не дапусціць расколу і зрыву выбарчай кампаніі. І я прашу прабачэння ў тых сяброў Сойму і БНФ, якія чакалі зразумелай тактыкі Фронта, пакутаваў ад хаосу і перажывалі расчараванне. Я хачу заклікаць іх да мужнасці і веры ў Бацькаўшчыну. Спадзяюся, мы гэта перажывем.

Не спыняўся я і на канчатковых лічбах, агучаных ЦВК. Што 53 працэнты, што 5,3 працэнта - лічбы юрыдычна нікічэмныя. Але мы, зразумела, павінны патрабаваць ад ЦВК, і ад Ганчара дакладнага высвятлення сваіх крыніц інфармацыі. Перабольшаныя лічбы могуць быць вынікам дзейнасці лукашэнкаўскай агентуры. Сумленныя сябры БНФ, я перакананы, не маюць да гэтага ніякага дачынення.

Цяжка і горка рабіць такі даклад на 11-м годзе існавання БНФ. Аднак іншага выйсця няма. Хвароба толькі паглыбляецца. Таму БНФ альбо ачысціцца, альбо загіне.

Юрый Хадыка, намеснік старшыні БНФ «Адраджэнне»

Грамадзе зноў адмовілі

Гарадзенская філія БСДГ мела намер правесці 8 чэрвеня інфармацыйны пікет. На ім мясцовыя грамадоўцы хацелі выказаць свой пратэст супраць аб'яднання Беларусі з Расіяй, прыцягнуць увагу грамадскасці да небяспекі страты дзяржаўнага суверэнітэту. Гарадскія ўлады на гэтае законнае памкненне адразагалі традыцыйна - забаронай.

У рашэнні гарвыканкама гаворыцца наступнае: «проведение заявленного мероприятия будет способствовать нагнетанию национальной неприязни между белорусским и русским народами. Кроме того, объединение двух государств осуществляется на основе прямого волеизъявления белорусского народа в ходе общереспубликанского референдума» (?!). Каментуючы гэтае рашэнне, адзін з лідараў Гарадзенскай філіі БСДГ Віктар Сазонаў ахарактары-

заваў матывацыю ўладаў як абсурдную. Ён падкрэсліў, што Грамада імкнецца дзейнічаць у межах прававога поля, але «вертыкаль» увесць час правакуе на несанкцыянаваныя дзеянні. Нагадаем, што напрыканцы красавіка гарадзенскай БСДГ адмовілі ў правядзенні чарнобыльскага мітыngu-рэквіему. У такіх умовах палітычным партыям хутка давядзецца пераходзіць на нелегальнае становішча.

Ул.інф.

ЗША настойваюць на вызваленні Чыгіра

ЗША па-ранейшаму настойваюць на вызваленні Міхаіла Чыгіра з-пад варты, а таксама на спыненні практыкі ўтрымання ў няволі прадстаўнікоў беларускай апазіцыі.

Пра гэта заявіў пасол ЗША Дэвід Джонсан, выступаючы 3 чэрвеня ў Вене перад Пастаянным Саветам АБСЕ. Спадар Джонсан нагадаў, што зняволенне кандыдата ў прэзідэнты Міхаіла Чыгіра, чыгнецца ўжо 9 тыдняў з моманту яго арышту «па надуманых абвінавачваннях у растраце сродкаў». Пасол таксама запэўніў, што «ЗША будуць працягваць расшукую падтрымку ідэалаў дэмакратыі і правоў чалавека на Беларусі і будуць па-ранейшаму настойваць на вяртанні

Беларусі на шлях дэмакратычнага развіцця, на які яна ўстала пасля абвяшчэння незалежнасці ад былога Савецкага Саюза».

У заяве па Беларусі пасол ЗША таксама перадаў шчырае спачуванне жыхарам рэспублікі, сем'ям пацярпелых у сувязі з трагічнай гібеллю напрыканцы мінулага тыдня ў Мінску 52 чалавек, выказаўшы спадзяванне, што падобная бяда больш ніколі не паўторыцца.

Юрый Аляксееў

АБСЕ тлумачыць Гайдукевічу, чаму яго не запрасілі на пасядзелкі ў Бухарэсце

Старшыня беларускай Ліберальна-дэмакратычнай партыі (ЛДП) Сяргей Гайдукевіч атрымаў ад Кансультацыйна-назіральнай групы (КНГ) АБСЕ ў Беларусі адказ на свой ліст, накіраваны ў місію 31 траўня.

Нагадаем, што ў сваім пасланні на імя кіраўніка КНГ АБСЕ ў Беларусі Ханса Георга Віка і кіраўніка рабочай групы па Беларусі пры Парламенцкай Асамблеі (ПА) АБСЕ Адрыяна Севярына, лідэр ЛДП выказаў нягоду з прапанаваным АБСЕ складам беларускай дэлегацыі ад апазіцыі, запрошанай да ўдзелу ў трохбаковых слуханнях па Беларусі, якія пройдуць у Бухарэсце 11—13 чэрвеня пад эгідай АБСЕ. С.Гайдукевіч, у прыватнасці, выказаў неразуменне, што ў склад удзельнікаў дыскусіі не былі ўключаны лідэры «дзюхх найбуйнейшых партый» Беларусі — ЛДП і БНФ, а таксама старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га склікання Сямён Шарэцкі і кіраўнік Аб'яднанай грамадзянскай партыі Станіслаў Багданкевіч.

У адказе кансультацыйна-назіральнай

групы, падпісаным Хансам-Георгам Вікам, адзначаецца, што сустрэча ў Бухарэсце павінна стаць «адным з найважнейшых крокаў у шматлікіх стараннях АБСЕ па далейшай дэмакратычнай трансфармацыі ў Беларусі». Адсутнасць жа ў складзе запрошаных лідэраў Ліберальна-дэмакратычнай партыі КНГ АБСЕ тлумачыць недахопам сродкаў для правядзення «нефармальнай» сустрэчы ў Бухарэсце.

У дакуменце таксама адзначаецца, што падчас сустрэчы «прадугледжваецца правесці кансультацыі з прадстаўнікамі палітычных груп па абмеркаванні магчымых прапаноў, якія будуць прыняты ў выніку дэбатаў». Разам з тым, як гадваецца ў лісце, «такое кшталту сустрэча не прадугледжвае прыняцця абавязковых рашэнняў».

Юрый Пацёмкін

«Навіны» паўтараюць лёс «Свабоды»

Міжнародная грамадская арганізацыя «Арцікул 19» накіравала адкрыты ліст прэзідэнту Аляксандру Лукашэнку, у якім выказала крайнюю закліпочнасць у сувязі з магчымым закрыццём недзяржаўнай газеты «Навіны».

26 траўня Дзяржаўны камітэт па друку Беларусі вынес газеце другое папярэджанне на працягу года. Першае папярэджанне «Навіны» атрымалі за публікацыю дакументаў, датычных прэзідэнцкіх выбараў, праводзімых Вярхоўным Саветам Беларусі 13-га склікання. Другое папярэджанне з'явілася ў сувязі з публікацыяй артыкула Аляксандра Дубравіна пад назвай «Карбункулы законнасці». Артыкул быў прысвечаны надрукаванаму ў шотландскай «Свабодных навінах» адкрытаму лісту групы супрацоўнікаў міліцыі, якія асуджалі дзеянні вядомага дзеяча ад апазіцыі, былога міністра ўнутраных спраў Юрыя Захаранкі. Кіраўніцтва Дзяржжамдруку палічыла, што аўтар артыкула распаўвае сацыяльную варожасць і зневажае гонар супрацоўнікаў міліцыі.

Але, на думку выканаўчага дырэктара «Арцікула 19» спадара Эндрю Падфата, палажэнне заканадаўства, якое было выкарыстана для вынясення папярэджання газеце, уваходзіць у лік тых замацаваных беларускім заканадаўствам норм, якія супярэчаць абавязцямствам Беларусі па міжнародных пагадненнях. У прыватнасці, міжнародным правам замацавана, што свабода слова ўключае ў сябе свабоду крытыкі службовых асоб. Згодна з няздаўнім заключэн-

нем Еўрапейскага суда па правах чалавека, хаця супрацоўнікі паліцыі могуць карыстацца пэўнай ступенню абароны ад крытыкі, тым не менш, гэтая ступень ніжэйшая, чым у прыватных асоб.

«Арцікул 19» нагадвае беларускаму прэзідэнту аб тым, што гэтая міжнародная арганізацыя разглядае захады, прадпрынятыя ўладамі ў дачыненні газеты «Навіны», як частку кампаніі, накіраваную на знішчэнне існадства і незалежных СМІ.

Намеснік галоўнага рэдактара «Навін» Мікалай Халезін заявіў, што газета мае намер абскардзіць другое папярэджанне. Аднак, на ягоную думку, магчымасць анулявання папярэджання мінімальна. Спадар Халезін адзначаў, што заканадаўства дазваляе Дзяржжамдруку ініцыяваць судовы працэс па закрыцці газеты пасля двух папярэджанняў на працягу года. Намеснік рэдактара «Навін» таксама адзначаў, што ў выпадку, калі гэтае выданне будзе закрыта, рэдакцыя пачне выпускаць новую газету пад назвай «Наша свабода», якая ўжо зарэгістравана. Нагадаем, што цяперашнія «Навіны» сталі пераемнікам газеты «Свабода», рэгістрацыя якой была ануляваная беларускім ўладамі напрыканцы 1997 года.

Іван Міхайлаў

10 чэрвеня 1999 г.

ГРАМАДСТВА

Дужа балюча пісаць гэтыя радкі. Адкладваў - лічыў, што нельга мне, не сведку, пісаць пра трагедыю, якая разыгралася на Нямізе вечарам таго чорнага дня. Але ўсё часцей чую з вуснаў афіцыйных асобаў ды ў выказваннях афіцыйных СМІ, што ў трагедыі ніхто не вінаваты, - не вытрымаў. Захацелася зрабіць нейкія высновы з вядомых мне (з розных крыніц) фактаў, ў тым ліку афіцыйных.

Такім чынам - Няміга, гуляне, піва, дождж, уцёкі, натоўп, пераход, метро, цісканіна, паніка, вар'яцтва... У гэтым пекле гінуць людзі, у асноўным маладыя дзяўчаты. Гэта сухія факты. А вось афіцыйны пункт гледжання нашага прэзідэнта: «Нікога не абвінавачвайце, ніхто ў гэтым не вінаваты». Апошняе дзіўна, як лічыце? Калі такое сцвярджае самагубца ў перадсмяротнай запісцы, яго можна неяк зразумець, а тут...

Прэзідэнту - прэзідэнтава, а вось што сцвярджаюць сведкі трагедыі. У такі крытычны момант многія маглі ўратавацца, схаваліся ў метро, але міліцыянты не пускалі людзей і патрабавалі праходзіць па аднаму, стаўшы ў чаргу?! Дзікунства!!! - падумаў я. Але ж супакойся і паспрабаваў зразумець ход думак ахоўнікаў дзярэй. Мо тыя не так і вінаваты? Чаму іх вучылі, тое яны і рабілі. Мы ж памятаем гэтую навуку з дзяцінства: «узліся за ручкі», «не высоўвайся», потым далей: «па ранжыру», «ты што, самы разумны?», «рукі за галаву!». Далей: «прад'явіце пашпарт», «пакажыце прапіску», потым: «загад начальніка - закон для падначаленага», «выконвайце загад, - думаць за вас будзе камандзір». Бачыце, я думаю - камандзір, а адказваць даводзіцца падначаленым? Вось так весела, у нагу і дакочылі мы да Нямігі, так нічога і не зразумеўшы (пасля трагедыі некаторыя, кажучы, пайшлі танчыць, напэўна ж, - «цвярозыя»).

І тут само сабой напрошваецца пытанне: няўжо вінаватыя толькі дождж ды азвэрэлы натоўп «цвярозых»? Думаю, ёсць і іншыя вінаватыя, у тым ліку камандзіры ахоўнікаў дзярэй, на чале з генералам Тарлецім. (Дарэчы, вось як генерал бачыць сваю ролю ў дзяржаве. Падчас выступу па БТ ён так і сказаў: «Мы государевы людзі»). Таму я думаю, ахоўнікі метро выконвалі загад «государева чело века» - сцераглі народную маёмасць. А гэта - дзверы, шкло, парэнчы ды мармур. А што людзі? А нічога, яны не на балансе дзяржавы. І ўвогуле, скажыце, калі з савецкіх часоў у нашай краіне шанавалі чалавека? Нам заўсёды патрэбна была адна перамога, «одна на всех, мы за ценой не постоим».

Яшчэ факт. Ноччу прэзідэнту

далажылі (паводле ягоных словаў), што загінула 20 чалавек. Прэзідэнт: «Я ужаснуўся». Потым казалі, што загінуў адзін чалавек. Прэзідэнт: «Стало легчэ». Праз некаторы час абвясцілі - загінула 54 чалавекі. Вось так. А дакладвалі тыя ж «государевы люди». Не хацелі турбаваць «бацьку». Таму мяне не надта здзівіла, калі прэзідэнт з «пылу-жару» на месцы трагедыі адразу заявіў, што не трэба шукаць вінаватых, тут ніхто не вінаваты. Вінаватыя абставіны,

Дождж...

г.зн. дождж. Цікавая думка (калі не сказаць горш). Загінулі людзі, і ніхто не вінаваты... Толькі дождж? Прабачце, але дажджы на зямлі ідуць кожны дзень. Колькі тады павінна... Жаж ды й годзе!

Праўда, пазней прэзідэнт выказаўся інакш: маўляў, будзе створана камісія па слядах трагедыі. Даволі дзіўна. Аляксандр Рыгоравіч, аксіцесея, ніхто не вінаваты (самі казалі). Чыю ж віну тады тая камісія будзе разглядаць? Віну дажджу? А мо віну Хрыстоса? Толькі так я гэта разумею. Бо калі «бацька» прамовіў - «не віновен нікто», так яно і будзе. І ніякі бажэлкі яго не аслухаюцца. Вы памятаеце, Старавойтаў быў яшчэ на волі, а «бацька» яму кляймо - «он жулик». І вось вам вынік: «пацягне» зараз стары, хворы, заслужаны чалавек свой тэрмін (от звонка до звонка), не сумнявайцеся. А ў нашым выпадку - ніхто не сядзе. Таму што слова «бацькі» - закон для «світы», «государевых людей». Гэткі міні-Нерон. Хачу пакараю - хачу злітуюся.

Памятаеце (не да месца) нягарабную спробу прэзідэнта адкупіцца грашыма ад бацькоў за загубленыя душы. (Дарэчы, пасля афіцыйных СМІ агідна трубілі наконт грашовай дапамогі). Хіба прэзідэнту куды слушней, па-мойму, на гэтых трагічных праступках «Нямігі» проста папрасіць прабачэння за тое, што не здолелі зберагчы дзяцей.

Яшчэ факт. А вось і вінаватыя, - пачакайце, зараз. Прэзідэнт на праступках той жа «Нямігі» прадказальна «сядае» на свайго ўлюбёнага «канька» - дэмагогію. Маўляў, не трэба з гэтай трагедыі збіраць палітычныя дывідэнды! Зразумелі, у чый бок камень? Так, у апазіцыю. (Дарэчы, якая тады і рот не раскрывала, хіба што яшчэ спала). Далей - болей. Прынамсі, усе распусціліся, «развели демократию», «митингуют», «хватит, вот мы вам!», «нужно укрепить власть» і г.д. Адным словам, чалавека «панесла»... Зараз вы зразумелі, хто можа застацца пацярпелым? І вывад адзіны: каб надалей

пазбегнуць такіх трагедый, для ўсіх будзе абвешчаны загад Вярхоўнага - «больше трёх не собираться». Вось гэта і ёсць цынём, гэта і будзе - на чужой бядзе знаходзіць сабе карысць. Як там у рускіх - «чем хуже - тем лучше».

Што тычыцца апазіцыі, то яна хоча аднаго: людзі павінны ведаць праўду. Што тут кепскага? Дык не, нам лепш падавай афіцыйную хлусню. Так яно спакойней. Мы грэбуем праўдай, бо яна горкая. І тады мы, нібы зомбі, гатовы паўтараць «нікто не виноват», і ў гэтым наша бядка. Я падумаў: чорт яго ведае, мо на БТ сапраўды пракручваюць 25-ы кадр для замбавання. Іначай як можна слухаць нядаўні «бред сивого мерина» ў адной з яго перадач: як дрэнна зрабіла апазіцыя - выявіла Курапаты. А там зараз наладжваюць пікнікі ды выкопваюць косці з магілаў. «Сівому» адразу хачу заўважыць: выкрыціце Курапатаў - заслуга не цяперашняй апазіцыі, а БНФ. А гэта, скажу я вам, не адно і тое ж. Таму ў цябе, «рэзанатар», зараз у апазіцыі і тыя, якім раней ты лізаў... А паскудзяць у Курапатах падобныя да цябе люмпены, табою ж і замбаваныя.

І вось улады ўжо на ўсю моц трубяць - апазіцыя вінаватая ў тым, што раздзімае трагедыю на Нямізе. Ах, як хацелася б уладам, каб людзі ведалі пра тую трагедыю як мага менш і забыліся на яе як мага хутчэй. Апазіцыя для вас - костка ў горле. І вось тут да немагчымасці дарэчы вам 25-ы кадр БТ у выглядзе «губошлёпа» & К. Ён супакойце электрат, заб'е яго вушы чарговай хлуснёй і «непрыкметна» перавядзе стрэлкі віны ў патрэбны для «хозяев» кірунку (ведаеце, на каго?). І мы яму паверым. Паверым у віну дажджу, у віну прыступак, у віну апазіцыі, узгадаем надобным словам Бога (маўляў, не дапамог, не спыніў), і хто яго ведае, у што яшчэ. Абы не ў віну канкрэтных людзей. Бо ў такім выпадку давядзецца некага канкрэтнага (не дождж) асудзіць і пакараць. Дарэчы, на самым высокім узроўні - у першую чаргу. Яны ж нашыя «руководители», што даслоўна - «вадзіць рукою». Тады мы думаем: як жа так? Мы ім так верылі! І нараджаецца думка з 25-га кадра БТ - гэтага не можа быць, таму што не можа быць ніколі. Яны ж, відаць, бязгрэшныя?! Іх нельга чапаць! «Небожители» нашы!

Ну а тое, што зомбі паддыхавіцай...ды цяжка, моташна на душы - нічога, пройдзе... А калі не, уключым праграму БТ, паглядзім ды паслухаем іх віртуальную рэальнасць ды супакоімся, нібыта адтаблеткі валідолю.

Галоўнае пасля гэтага - завесіць шторы і не глядзець у вакно, на вуліцу. Бо там існае рэальнасць...і дождж... дождж... дождж...

А.С.

Бельгійская кураціна і амерыканскі спірт

Яшчэ не сціх гучны скандал, звязаны з вытворчасцю і пастаўкамі з Бельгіі курынага мяса, якое змяшчае небяспечныя атруты. Імпартная птушка паступае і на Беларусь. У красавіку на Гарадзеншчыне было канфіскавана 19 тон замарожанага курынага фаршу.

Санітарныя ўрачы супакойлі: у той партыі бельгійскага прадукта было знойдзена зусім не тое, што так перапужала Расію. Да таго ж, фарш прайшоў адпаведную прамысловую перапрацоўку. А сама канфіскацыя прадуктаў харчавання - справа звычайная. Нормай з'яўляецца і гігіенічная экспертыза канфіскаваных прадуктаў. За пяць месяцаў гэтага года ў абласны цэнтр гігіены і эпідэміялогіі было пададзена 397 заявак. Гэта звароты мытнікаў, падатковых інспекцыяў, міліцыі і г.д., якія і канфіскуюць пры пэўных абставінах прадукты харчавання.

Больш за ўсё заявак - недзе 50 працэнтаў - паступіла з Ашмянскага раёна. Цераз яго праходзяць патокі імпартных тавараў (бананаў, цытрынаў і г.д.). І калі ў суправаджальных дакументах яўны непарадак, прадукты ідуць ў даход дзяржавы. Прадукты купляе насельніцтва. За выключэннем тых выпадкаў, калі іх канчаткова бракуюць санітарныя ўрачы. Альбо прадукты перапрацоўваюцца, а потым іх пускаюць у справу.

Вад Айдарай

Аматары IFOAM ездзілі ў Варшаву

Нядаўна з Варшавы ў Гродна вярнуўся загадчык кафедры батанікі і фізіялогіі раслін Гарадзенскага сельгасінстытута Сяргей Тарасенка, прэзідэнт рэгіянальнай асацыяцыі «БелЭКО». Ён браў удзел у канферэнцыі, якая праходзіла пад эгідай Міжнароднай федэрацыі экалагічнага земляробства (IFOAM). Тэма дыялога: «Развіццё эканамічнага земляробства ў краінах Цэнтральнай і Усходняй Еўропы». Яго вялі навукоўцы, спецыялісты з Венгрыі, Германіі, Грузіі, Чэхіі, Расіі, Славеніі, Харватыі ды іншых краін.

- Захад перанасычаны сродкамі хімізацыі сельскай гаспадаркі, - гаворыць С.Тарасенка. І ён з надзеяй глядзіць на Усход. Яму патрэбны экалагічна чыстыя прадукты. Я толькі што атрымаў факс з Галандыі: просяць знайсці пастаўшчыка экалагічна чыстай абляпіхі і чарніц. Цана вельмі выгадная, аб'ёмы закупак не абмяжоўваюцца. Загвоздка ў тым, што Беларусь яшчэ не ведала ў дадзенай галіне сертыфікатаў міжнароднага ўзору. У нас знойдзеца і чыстая прадукцыя, і мы самі здольныя яе вырошчваць без мінеральных угнаенняў і пестыцыдаў. Гэта не крок назад, у пампасы. Гэта шлях у будучыню. Тыя ж бялагічныя прэпараты патрабуюць вялікіх ведаў і няпростых

тэхналогіяў. Экалагічнае земляробства прыйдзе і на Беларусь, а сама Гарадзеншчына напярэдадні першых сертыфікатаў. Спадзяемся, што ўжо ў гэтым годзе іх атрымаюць дзве фермерскія гаспадаркі. Пры садзенні IFOAM і бясплатна для фермераў.

Чакаецца, што ўвосень гэтага года ў Гродна пройдзе прадстаўнічы міжнародны семінар на базе рэгіянальнай асацыяцыі «БелЭКО» і Гарадзенскага сельгасгаспадарчага інстытута, які лідыруе сярод аграрных вышэйшых навучальных устаноў рэспублікі ў галіне даследаванняў праблем экалагічнага земляробства. Пра сваё жаданне ўдзельнічаць у семінары заявіў і прэзідэнт IFOAM спадар Гейл (Германія).

Вадзім Жураўлёў

Прадпрымальнікі Смаргоні бастуюць

Пайшоў другі тыдзень як у Смаргоні прадпрымальнікі прыпынілі працу.

Асноўныя патрабаванні - зніжэнне фіксаванага падатку з сямі мінімальных заробкаў да пяці, упарадкаванне пытанняў па сертыфікацыі тавараў, а такса-

ма праверкі іх дзейнасці кантралюючымі органамі, спрашчэння бухгалтарскага ўліку ды іншыя пытанні.

Алесь Дзергачоў

Лукашэнка супраць усякага палітыканства, акрамя ўласнага

Выступаючы 31.05.99 года па БТ у сувязі з масавай гібеллю моладзі ў падземным пераходзе «Няміга» г.Менска, Аляксандр Лукашэнка рашуча крытыкаваў «усякае палітыканства», звязанае з гэтай трагедыяй, акрамя ўласнага палітыканства.

Мэтай выступлення А.Лукашэнка было перш за ўсё дапусціць выказванне якіх-небудзь меркаванняў нават на БТ, апроч уласных і добра адрэпетаваных «вертыкальных» думак ці разважанняў.

Перш за ўсё прэзідэнт Беларусі абвясціў пра стварэнне чарговай бюракрытычнай камісіі з новымі чыноўнікамі і новымі паўнамоцтвамі гэтых чарговых вертыкальшчыкаў.

Гэтая камісія, паводле словаў А.Лукашэнка, належным чынам разбіраецца ў тым, што здарылася, і вынесе свае беспамылковыя меркаванні, папярэдне ўзгодненыя з вертыкаллю альбо нават з самім «бацькам».

Такім чынам, катэгарычна, адназначна, даступна электрату і зразумелым усім метадам А.Лукашэнка ўстанавіў межы ды інтэлектуальныя магчымасці мыслення беларусаў унутры краіны і ў дыяспары. Межы разумення і глыбіня аналітычнага аналізу гэтага здарэння будуць абмежаваны інтэлектуальнымі мажлівасцямі і ступенню адданасці самому «бацьку» членаў чарговай вертыкальнай камісіі. Усялякія іншыя думкі і меркаванні не будуць разглядацца камісіяй з вертыкальных

чыноўнікаў.

Нават у будучым ніводны беларус не зможа ў сваіх ацэнках наконт здарэння выходзіць за межы, што ўсталяюць «бацькавы» вертыкальшчыкі з чарговай (якой ужо па ліку) камісіі.

Прадухіляючы магчымыя новыя факты і меркаванні, А.Лукашэнка, нават не ўнікаючы ў іх сэнс, агульна назваў іх «палітыканствам».

Адначасова «бацька» падказвае магістральную сцежку сачынення версіі новай вертыкальнай камісіі.

Яшчэ не паспелішы абвясціць барацьбу з палітыканствам, А.Лукашэнка ўжо ў гэтай прамове вінаваціць у трагедыі дэмакратыі і дэмакратыю. Адпаведна ягоным словам, якраз дэмакратыі толькі і рабілі тое, што даказвалі неабходнасць рабіць і ўчыняць тое, што каму і калі будзе пажадана. (Тут прэзідэнт мае на ўвазе апраўдаць арышты дэпутатаў Вярхоўнага Савета, «вымушаныя» ўцёкі Т.Віннікавай, выкраданне Ю.Захаранкі, арышт М.Чыгіра і г.д.)

«Дэмакратыя, - вясчаў далей прэзідэнт Беларусі, - дазваляе нам многае рабіць». І тут толькі можна дадаць ад сябе: дазваляе рабіць ва ўмовах Канстытуцыі і правапарадку. Сапраўды, ва ўмовах дэмакратыі і правапарадку няма неабходнасці атрымліваць дазвол на ўваход ў падземны пераход у неканстытуцыйных і нават канстытуцыйных органаў улады.

Станіслаў Урбанавіч

Абласная канферэнцыя ТБМ старшынёй абрала Місцюкевіча

6 чэрвеня ў актавай зале філалагічнага факультэта Гарадзенскага ўніверсітэта адбылася абласная канферэнцыя Таварыства Беларускай Мовы імя Францыска Скарыны. На ёй прысутнічалі прадстаўнікі Гродна, Ліды, Мастоў, Зэльвы, Скідаля ды іншых гарадоў. Са справаздачай выступіў старшыня арганізацыі прафесар Павел Сцяцко. Ён распавядаў пра тое, што было зроблена на працягу апошніх гадоў і зазначыў урэшце рэшт наконт таго, што Адраджэнне беларускай мовы павінна ісці звярху.

Выступаўцы з рэгіёнаў аднадушна пагадзіліся з ім і адначасова расказалі пра свае праблемы. Поруч з іншымі канферэнцыя вырашыла і арганізацыйныя пытанні. Сфармавала новы склад Рады абласнога таварыства ды абрала новага старшы-

ню. Ім стаў Аляксандр Іванавіч Місцюкевіч, намеснік дырэктара вучэбнага цэнтра Гроднаэнерга. Намеснікамі зацверджаны Павел Сцяцко (г.Гродна), Тамапра Прадзед (г.Гродна) і Станіслаў Суднік (г.Ліда).

Язэп Палубятка

10 чэрвеня 1999 г.

ЭКАНОМІКА

Чым далей на Усход...

Параўнаем травеньскія кошты на прадуктовыя тавары заходняга - гарадзенскага і ўсходняга - магілёўскага рынку, аддаючы тым самым даніну радзіме першага прэзідэнта РБ напярэдадні святкавання «Дажынак-99» (незалежна ад будучага ўраджая!) у славу тым горадзе Шклове.

Адразу ж адзначым, што і ў Магілёве, і ў Гродне (гл. **табліцу N1**) змешчаны на паліцах магазінаў асартымент прадуктаў быў значна багацейшы за тое «ізобилие», што назіралася ў паўгаладным 1982 годзе - піку застойнага сацыялізму ў момант смерці Л.Брэжнева. Але, тым не менш, адрозненні паміж Гродна і Магілёвам ў травеньскім асартыменце і цэнах прыкметныя. Калі нават у фірменным магазіне N9 магілёўскага мясакамбіната з мяса была прадстаўлена толькі свініна па 441 тысячы рублёў за кілаграм (а народ яшчэ да адкрыцця магазіна - паўсотні чалавек - выстаіўся ў чаргу за касцамі і капцямі), то ў Гродне ў любым з магазінаў, дзе быў мясны аддзел, мелася ў наяўнасці тры-чатыры гатункі свініны (ад 383 да 627 тысяч рублёў за кілаграм), ялавічыны (ад 220 да 640 тысяч рублёў). А таксама мяса індэчкі (497 тысяч рублёў), гусі патрошаныя першай катэгорыі (па 300 тысяч рублёў), паўфабрыкат для шашлыка (602 тысяч рублёў за кілаграм) і фарш «Абедзены» (па 454 тысячы рублёў за кілаграм). Яшчэ больш прывабнымі былі цэны ў фірменных гарадзенскіх калгасных магазінах. Так, у «Вікторыі» (калгас імя Дзеншычкова) некалькі дзён запар свабодна, без чаргі, можна было купіць супавыя ялавічныя наборы - тры ж косці па 86 тысяч рублёў (іх, дарэчы, не рэкамендуецца скарыстоўваць у ежу з-за павышанага ўтрымання радыёнуклідаў), ялавічыну першай катэгорыі (па 300 тысяч рублёў за кілаграм), свініну першай катэгорыі (па 338 тысяч рублёў) і рагу свіное (па 165 тысяч рублёў). Тут жа прадавалася калгасная каўбаса «Ялавічная» (паўвэнджаная, першага гатунку, па 447 тысяч рублёў), «Мотыльска» (па 479 тысяч рублёў), «Нёманская» (па 511 тысяч рублёў) і «Гарадзенская», вышэйшага гатунку, паўвэнджаная (па 590 тысяч рублёў за кілаграм). Такім чынам, гарадзенскія кошты на паўвэнджаную каўбасу (ад 447 тысяч да 1.030 тысяч рублёў за кілаграм) былі відавочна ніжэйшымі за магілёўскія (каўбаса «Далікатэсная» паўвэнджаная - 1.001 тысяча рублёў, «Маскоўская» - 1.008 тысяч рублёў за кілаграм). Але гэта зусім не сведчыць пра тое, што на Га-

Табліца N1
Магазінныя кошты ў Магілёве і Гродне, у трэцяй дэкадзе траўня (пададзеныя ў тыс.бел.рублёў)

	Магілёў	Гродна
Свініна	441	338
Ялавічына I катэг.	-	300
Супавы набор ялавічны	-	86
Каўбаса «Беларуская», сырая	369	-
Каўбаса вараная	353	353-424
Балык «Дарніца»	1.208	1.240
Балык «Сталічны»	1.116	-
Вяндліна	875	887
Рулет	778	806
Бекон «Любіцельскі»	736	-
Грудзінка	719	508-683
Кумпячкі курыныя смажаныя	787	-
Шынка	1.140	889
Шыйка свіная	1.070	926
Закуска да піва	1.020	-
Каўбаса «Далікатэсная» п/вэндж.	1.001	-
Каўбаса «Маскоўская»	1.008	1.030
Каўбаса «Нёманская» п/вэндж.	-	511
Каўбаса «Гарадзенская» п/вэндж. выш. гатунку	-	590
Сала вэнджанае	-	431
Масла сметанковае	396	369-414
Малако 3,2% тлуст., 0,5 л	26,0	27,0
Маргарын сталовы малочны, выш. гатунку, 250 г	83	82
Гарэлка «Руская», 0,5 л ды інш.	227-251	228-267
Хлеб аржаны, 0,7 кг	37	21
Багет, 0,28 кг	41	-
Сайка; 0,2 кг	31	18
Батон; 0,5 кг	39	42
Піва; 0,5 л	69 і вышэй	55 і вышэй
Цукар-пясок	-	145
Крупы грэцкія	169	106
Крупы маньныя	181	173
Рыс цэлы	-	216
Ражкі	141	106
Вермішэль	-	111
Мука пшанічная	-	48
Кілька вострага пасолу	348	272
Ікра ласосевага, бляшанка 140 г	911	990
Лешч халодн. вэндж.	743	590
Мінтай халодн. вэндж.	1.013	-

радзеншчыне ўсім жыць добра. Стаяць і тут па 5-6 гадзін у чарзе за таннымі вантробамі і субпрадуктамі (лёгкае, страўнік, сэрца) у фірменных магазінах гарадзенскага мясакамбіната.

У асноўным, крыху даражэй ў Магілёве і хлеба-булачныя вырабы (да 75 працэнтаў), крупы маньныя (4,5 працэнта), макаронныя вырабы (на 33 працэнты). І вельмі дарагая ў Магілёве мука. Нават на «Задняпроўскім» рынку яна каштуе 100-115 тысяч рублёў за кілаграм, у той час як ў Гарадзенскім харчгандлі «ўсяго» 48 тысяч рублёў. Даражэйшая ў Магілёве і рыба. Прыклад, келька вострага пасолу, некалі надзвычай танны прадукт, тут каштуе 348 тысяч за кілаграм (у Гродне на 28 працэнтаў танней), лешч халоднага вэнджання - 743 тысячы рублёў за кілаграм (у Гродне - 590 тысяч рублёў). Але затое на 8,8 працэнта ў Магілёве танней каштуе ласосева ікра - 911 тысяч рублёў за 140-грамовую бляшанку.

Як ужо заўважылі аналітыкі «Беларускага рынку» (N19), зніжаецца ў айчынным гандлі доля дзяржаўных магазінаў, але працягвае расці рэалізацыя прадуктаў праз прыватны гандаль рынку. Калі б не апошняя (гл. **табліцу N2**), то ў Магілёве зусім было б «самотна», а для многіх і голадна. А так н е й к і м прадпрымаўнікам Шухманам (ён, як сцвярджаюць, па сумяшчальніцтву з'яўляецца і дэпутатам мясцовага гарсавета) завалены - «заліты» ўсе рынкі нятаным рапсавым алеем - па 370

тысяч рублёў за літр. Прадаецца на магілёўскім «Задняпроўскім» рынку і адносна недарагі цукар-пясак (па 135 тысяч за кілаграм) з Вінніцкай вобласці Украіны, рыс з Расіі (па 190-200 тысяч) і алеі з Луганска, Растова і Таганрога (па 390 тысяч рублёў за літр). На гарадзенскіх рынках гэты алеі каштуе па 360 тысяч рублёў за літр.

Тут жа, на «Задняпроўскім» рынку па суседству з прадуктовымі латкамі размясціліся і палаткі з адзеннем. Як сцвярджаюць мясцовыя прадпрымаўнікі, у іх ужо з'явілася ўзаемаразуменне з мясцовай службай экалогіі, якая два-тры разы на месяц правярае сертыфікаты на прамтавары. На гэтым магілёўскім рынку ёсць шмат карэйскіх тавараў (іх, у асноўным, пастаўляюць в'етнамцы), джынсы з Турцыі, Кітая і Тайланда (па 4.500.000-10.000.000 рублёў), айчыны ды імпортны абутак (кошты на 21 траўня гл. у **табліцы N2**).

Сяргей Кануннікаў

Усё, што ні робіць Нацбанк - да горшага

Забарона на куплю і продаж дарожных чэкаў у замежнай валюце з аплатай у беларускіх рублях павінна садзейнічаць стабілізацыі валютнага рынку Беларусі.

Такое меркаванне выказаў начальнік упраўлення інфармацыі Нацыянальнага банку краіны Анатоль Драздоў, каментуючы прынятае днямі праўленнем Нацыянальнага банка наконт гэтага рашэнне. А.Драздоў выказаў надзею, што такі захад дазволіць «закрыць» адну са схем ухілення суб'ектаў гаспадарання ад абавязковага продажу валюты на біржы, а таксама знізіць абарот «цэнявога» валютнага рынку.

Разам з тым ён падкрэсліў, што рашэнне Нацбанка носіць часовы характар. Па назіраннях «цэнявых» апэратараў валютнага рынку, пасля забароны на апэрацыі з дарожнымі чэкамі на рынку стаў адчувацца недахоп беларускіх рублёў: дарожнымі чэкамі карысталіся так званыя «багатыя» валютчыкі. Паводле іх словаў, пошук новых схем працы з валютай зойме каля двух тыдняў.

Дзмітрый Уласаў

Курсы валют

На 9 чэрвеня Нацыянальны банк Беларусі ўстанавіў наступныя афіцыйныя курсы валют.

Далар ЗША — 253.000 беларускіх рублёў. Еўра — 262.867,00. Нямецкая марка — 134.401,76. Расійскі рубель — 10.400. У параўнанні з учарашнім днём афіцыйны курс далара не змяніўся.

На «чорным» рынку наяўнай валюты ў Менску раніцай 9 чэрвеня далар куплялі па 425.000—430.000 і прадавалі па 435.000—440.000 рублёў. У параўнанні з учарашнім днём курс не змяніўся.

На мінулым тыдні (31 траўня — 6 чэрвеня) курс далара ЗША да беларускага рубля павялічыўся толькі на некалькіх сегментах валютнага рынку краіны. Лідарам росту стала кавіроўка далара да безнаяўнага беларускага рубля на пазабіржавым рынку — 5,1 працэнта (з 485.000—505.000 да 510.000—530.000 рублёў).

На Беларускай валютна-фондавай біржы далар падаражаў на 0,8 працэнта (з 250.000 да 252.000 рублёў), расійскі рубель — на 1,2 працэнта (з 10.230 да 10.350 рублёў). Нямецкая марка патаннела на 0,9 працэнта (са 133.850 да 132.700 рублёў), еўра — на 0,8 працэнта (з 261.700 да

259.600 рублёў).

На «чорным» рынку наяўнай валюты курс далара знізіўся за тыдзень на 1,1 працэнта (з 435.000—440.000 да 430.000—435.000 рублёў пры куплі, з 445.000—450.000 да 440.000—445.000 рублёў пры продажы). Трэці месяц запар не змяняецца курс далара ў абменных пунктах камерцыйных банкаў (290.000—300.000 рублёў пры куплі, 300.000 рублёў пры продажы).

Афіцыйны курс далара да расійскага рубля, які ўстанаўліваецца Цэнтральным банкам РФ, знізіўся за мінулы тыдзень на 0,3 працэнта (з 24,44 да 24,36 рублёў).

Дзмітрый Уласаў

Дэфолт нам не пагражае?

Беларускі ўрад сёлета не апынецца ў стане дэфолта па знешніх плацях. Такое пункт гледжання выказаў начальнік упраўлення інфармацыі Нацыянальнага банка Беларусі Анатоль Драздоў.

У другой палове 1999 года Беларусь павінна вярнуць шэраг крэдытаў, атрыманых 5-6 гадоў таму ад міжнародных фінансавых арганізацый. Згодна з ацэнкай штотыднёвіка «Белорусский рынок», сума плацяжоў па ўрадавых абавязаваннях павінна склаасці прыкладна 180-200 мільёнаў далараў ЗША. Усяго ж, па інфармацыі Міністэрства фінансаў, на пачатак 1999 года знешні доўг Беларусі складаў 1,2 мільярда далараў ЗША.

Паводле словаў А.Драздова, у другой палове года сапраўды надыходзіць час выплат па крэдытах і пазыках, атрыманых ад міжнародных фінансавых і крэдытных арганізацый. Дакладную суму маючых адбыцца выплат ён не змог назваць, аднак не выключыў, што яна можа дасягаць 200 мільёнаў далараў ЗША. Але, на думку гэтага супрацоўніка Нацбанка, беларускі ўрад у стане разлічыцца з даўгамі.

Анатоль Драздоў адзначыў, што краіна валодае ўласнымі замежнымі актывамі ў цвёрдай валюце, якія, паводле ягонага сцвярджэння, на канец першага квартала 1999 года складалі каля 340 мільёнаў далараў ЗША.

Акрамя таго, лічыць начальнік упраўлення інфармацыі Нацбанка, неабходныя валютныя сродкі могуць быць адшуканы і ўнутры краіны. У прыватнасці, адзначыў А.Драздоў, на рахункі беларускіх суб'ектаў гаспадарання працягвае паступаць валюта, і яны паранейшаму абавязаны прадаваць дзяржаве 30 працэнтаў валютнай выручкі па курсе Нацбанка.

Садзейнічаць назапашванню дзяржавай неабходных валютных рэзерваў будзе і зніжэнне выдаткаў на імпорт энерганосьбітаў у выніку заканчэння ў красавіку ацяпляльнага сезона.

Аляксей Арэшка

Тэрмін абароту чэкаў «Маёмасць» будзе падоўжаны

Як стала вядома з крыніцы ў беларускім урадзе, падрыхтаваны праект пастановы, якая ўстанаўлівае новы тэрмін заканчэння абароту імянных прыватызацыйных чэкаў «Маёмасць» — 30 чэрвеня 2002 года.

Пагажэнне нявыкарыстаных ваўчараў, згодна з дакументам, пачнецца 1 ліпеня 2002 года і працягнецца да 20 чэрвеня 2004 года. Да 1 ліпеня 2002 года Міністэрства па кіраванні дзяржмаёмасцю і прыватызацыі павінна падрыхтаваць спіс рэфармаванай маёмасці, неабходнай для пагажэння нявыкарыстаных чэкаў. Спецыялісты выказваюць заклапочанасць слабым ходам працэсу прыватызацыі ў краіны. 3 пачатку прыватызацыі ў 1991 годзе і па 1999 год у краіне рэфармавана ўсяго 3.112 дзяржаўных аб'ектаў; з іх 1.038 аб'ектаў пераўтвораны ў акцыянерныя таварыствы.

Чакаецца, што гэтая пастанова будзе прынята ў першай палове чэрвеня. Тады ж у аддзяленні Ашчаднага банка павінны паступіць новы спіс акцыянерных таварыстваў (па некаторай інфармацыі, у гэтым спісе — больш за 60 АТ), каштоўныя паперы якіх абменьваюцца на чэкі «Маёмасць». Акрамя таго, Міндзяржмаёмасць плануе ў бліжэйшай будучыні правесці чарговы чэкавы аўкцыён, выстаўішы на продаж 15 прадрывемстваў, якія ўжо прадаваліся на чэкавых аўкцыёнах і ў аддзяленнях Ашчаднага банку.

Наталля Кулагіна

Тэрмін ільготнай прыватызацыі кватэр заканчваецца 1 ліпеня

Канстытуцыйны суд вынес 2 чэрвеня заключэнне аб неканстытуцыйнасці другой часткі артыкула 5 Закона «Аб прыватызацыі жыллёвага фонду ў Рэспубліцы Беларусь», згодна з якой кватэра, заселеная некалькімі наймальнікамі, можа быць прыватызавана ў агульную долеву ўласнасць толькі ўсім наймальнікамі адначасова. Такім чынам, згодна з існуючым сэнсам палажэннем, наймальнік пакою ў кватэры з агульнай кухняй не меў права прыватызаваць займаемую ім плошчу без згоды ўсіх астатніх жыхароў «камунальнік».

Вытворчасць па справе была ініцыявана 30 красавіка г.г. верхняй палатай Нацыянальнага сходу. Тлумачычы матывы, якія прымуцілі парламентарыяў ініцыяваць справу, загадчык аддзела экспертна-прававога ўпраўлення сакратарыята Савета рэспублікі Нацыянальнага сходу Уладзімір Свіцін адзначыў, што норма другой часткі артыкула 5 Закона «Аб прыватызацыі жыллёвага фонду ў Рэспубліцы Беларусь» супярэчыць канстытуцыйным нормам, паколькі ставіць тых, хто жыве ў асобных і камунальных кватэрах, у няроўнае становішча. У сваім заключным слове У.Свіцін прывёў таксама выснову на карысць неадкладнай адмены дадзенай нормы закона аб прыватызацыі.

Ён нагадаў аб тым, што 1 ліпеня г.г. заканчваецца тэрмін ільготнай прыватызацыі, і тры кватэрыды ізаляваныя пакой, які ў чэрвені можна прыватызаваць за некалькі соцень тысяч рублёў, пасля 1 ліпеня будуць «каштаваць» ужо тысячы далараў ЗША. Паводле яго звестак, часу, што застаўся да 1 ліпеня, дастаткова, каб аформіць і здаць заяўку на льготную прыватызацыю асобных кватэр ды ізаляваных пакояў у камунальных кватэрах. Не выключана, што гэтае выступленне адыграла сваю становуючую ролю пры фармулёўцы рашэння КС: «ліччыць разглядаемую норму страціўшай сілу са дня абвяшчэння рашэння», гэта значыць з 2 чэрвеня 1999 года.

Уладзімір Трацякоў

10 чэрвеня 1999 г.

КУЛЬТУРА

Бясконцае свята

28-31 траўня ў Менску праходзіў IV Беларускі міжнародны фестываль тэатраў лялек. Свята мела прадоўжыцца і першага чэрвеня, але з-за абвешчання ў краіне жалобы, завяршылася на другі дзень пасля трагічнага здарэння на станцыі метро «Няміга». Атрымалася, што артысты з розных краін пачалі «за здравіе», а скончылі «за упокой».

Тым не менш, фестываль атрымаўся вельмі цікавы і пакінуў добрыя ўражанні. Спектаклі праходзілі на чатырох тэатральных пляцоўках: у Дзяржаўным тэатры лялек, Дзяржаўным моладзевым тэатры, Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Я. Купалы і на малой сцэне купалаўскага тэатра. У фестывалі прынялі ўдзел лялечнікі з ўсіх абласцей Беларусі, а таксама калектывы з Екацярынбургу і Омску (Расія), Бельска-Бялай (Польшча), Луцку (Украіна), Рыгі (Латвія). На вялікі жал, не паспелі выступіць госці з Вільні і Дагестану, а праанансаваныя ў праграме фестывалю артысты з Нямеччыны і Францыі ўвогуле не прыехалі ў Менск.

У межах газетнага артыкула не распавядзеш пра ўсе запрэзентаваныя пастаноўкі і не прааналізеш кожны спектакль. Важныя хутчэй агульныя тэндэнцыі, якія пануюць сёння ў лялечных тэатрах постсавецкай прасторы. Менавіта пра гэта вялася гутарка на «круглым stole» фестывалю. Напрыклад, заслужаны артыст Украіны, галоўны рэжысёр Кіеўскага тэатра лялек Сяргей Яфрэмаў распавёў пра крызісныя і негатывныя з'явы, якія назіраюцца ва ўкраінскіх тэатрах. Гэта і недастатковае фінансаванне з боку беднага Міністэрства культуры (часам артысты па тры месяцы не атрымліваюць заробку), свавольства мясцовага начальства, якое (як гэта здарылася ў Днепрапятроўску і Тарнопалі) без згоды спецыялістаў аб'яднала тэатры юнага гледача і лялечныя і г.д. Сёння на Украіне існуе 28 лялечных тэатраў, у якіх не забыліся на традыцыі «казацкай балаганшчыны» і «ўкраінскага вярцёпу» а таксама на п'есы ў стылі казкі. Найбольш цікава ў гэтым накірунку працуюць лялечнікі з Івана-Франкоўска і Харкава. А вось лялечнікі Швецыі адмовіліся ад выкарыстання літаратурнай казкі ў спектаклі. Іх найбольш цікавіць унутраны свет сучаснага дзіцяці з ягонымі мроямі і фантастычнымі ўяўленнямі пра рэчаіснасць.

Сяргей Яфрэмаў ахарактарызаваў таксама фестываль у Луцку, Кіеве, Ужгарадзе і Львове (найбольш прэстыжны - Сусветны фестываль «Калядныя містэрыі» - адбываецца раз у тры гады).

Пачалі «за здравіе»...

Словы ўкраінскага аўтарытэта пацвердзіла выступленне лялечнікаў з Луцку ў спектаклі «На Івана Купалу».

Гарачая дыскусія разгаралася пасля выступлення галоўнага рэжысёра дзяржаўнага тэатра лялек Аляксея Ляляўскага, які ўзняў пытанне ўнутранай і знешняй свабоды творчай асобы на Беларусі. Ён выступіў супраць прывенцыйнай цензуры і стварэння спектакляў пад густы начальнікаў ад культуры. Рэч у тым, што адзінай сур'ёзнай крыніцай фінансавання новых пастановак з'яўляецца дзяржаўны заказ. Каб атрымаць дзяржаўны заказ, трэба падаць у Міністэрства культуры тэкст п'есы на «прагляд і зацверджанне». Але рэжысёр Ляляўскі не лічыць, што спектакль у лялечным тэатры абавязкова павінен грунтавацца на літаратурным творы.

Зрэшты, практыка гэтага, які іншых фестываляў паказала, што большасць лялечнікаў выкарыстоўвае вядомыя літаратурныя сюжэты, пазычае персанажы з твораў сусветназвестных пісьменнікаў, фальклору і г.д. Адна справа - чыста фестывальны спектакль, другая - пракатны, з дапамогай якога выконваецца сплунчаны «зверху» гэз. план. Тут выратоўвае толькі класіка, вядомая не аднаму пакаленню гледачоў. Вось і ў фестывалі дамінавалі пастаноўкі паводле літаратурнай класікі: «Гісторыя Снежнай каралевы» рэжысёра А. Ляляўскага (Менск), «Трагедыя пра Макбэта» А. Жугды (Магілёў), «Хлопчык Мотл» В. Матроса (Гомель), «Сіняя птушка» Д. Нуанзіна (Брэст), «Брэменскія музыкі» В. Клімчука (Віцебск)... Гарадзенскія лялечнікі паказалі на малой сцэне купалаўскага тэатру свайго небезвядомага «Прыхадня» ў пастаноўцы М. Андрэева. Паколькі з-за абвешчання жалобы

фестываль быў спынены, і не ўсе ўдзельнікі змаглі паказаць свае спектаклі, аўтарытэтнае журы вырашыла не прысуджаць гран-пры, а ўручыла ўсім удзельнікам ганаровыя дыпламы. Присутныя стоячы віталі апладысмантамі лялечнікаў з Екацярынбургу, якія раней паказалі спектаклі «Ліюзіён» і «Абразкі з выставаў». Выступленні гэтых артыстаў праходзілі з аншлагам ды настолькі эфектна, што яны былі найбольш верагоднымі прэтэндэнтамі на гран-пры фестывалю.

Акрамя ўсяго па вечарах ў фазе Дзяржаўнага тэатра лялек праходзілі неформальныя клубныя сустрэчы артыстаў, падчас якіх між іншым адбыўся прагляд відэазапісу забароненага спектакля Гарадзенскага абласнога тэатра лялек «Ліпавічкі».

Свята для гарадзенскіх лялечнікаў прадоўжылася праз два дні пасля прыезду з фестывалю. З 4 па 9 чэрвеня будынак былога тызенгаўскага тэатру і пляцоўка перад ім ператварыліся ў казначнае Лукамор'е. З дзецьмі гулялі пацешныя клоуны-скамарохі (студэнты вучылішча мастацтваў), праводзілі конкурсы і віктарыны, у фазе дзейнічала арганізаваная супрацоўнікам абласной дзіцячай бібліятэкі выстава кніг і малюнкаў, прысвечаная 200-годдзю А. С. Пушкіна. Акторы падарвалі ўдзячным гледачам спектаклі «Казка пра цара Салтана» (пастаноўка А. Жыгальды, сцэнаграфія В. Розава, музыка М. Рымскага-Корсакава) і «Казкі Пушкіна» (пастаноўка М. Андрэева, сцэнаграфія А. Сурава, музыка П. Кандрусевіча). Адрэзу пасля юбілейных урачыстасцяў артысты пачнуць гастралюваць з гульнівай праграмай «Прыгоды ў Лукамор'і» па дзіцячых летніках.

Юры Гумянюк

Агрэсіўны страх

вось-вось пастукае ў дзверы...

Незалежныя беларускія дакументалісты стварылі новы відэафільм «Страх». Гэта своеасаблівы працяг шырока вядомай стужкі «Звычайны прэзідэнт». На гэты раз героямі твора сталі простыя людзі. Мы з вамі...

Упэўнены, што кожны пазнае сябе, назіраючы за чаргой у краме, вулічнай мітуснёй, турэмнай камерай, разгонам мітыngu. Іншы дэмакрат нават адчуе пякучы боль ад міліцэйскай дубінкі, якой звар'яцелы «страж парадка» лупцуе японскага аспіранта ці журналістку Ірыну Халіп. Міліцыянтаў шмат, ажно рабацінне ў вачах ад камуфляжнага адзення. Яны паўсюдна. У сваім менскім сабраце гарадзенскі, магілёўскі ці берасцейскі ўчастковы абавязкова, як у лютэрку, пабачыць сваё ўласнае адлюстраванне...

Гэта мы сунемся да прылаўка, і нас падганяе страх, што прадуктаў папросту ўсім не хопіць. І дасведчаны аператар Уладзімір Андронаў, які неаднаразова быў збіты міліцыянтамі на горкі яблык, фіксуе і наўмысна трымае ў кадры політыленавы мяшчак з дзесяткам яек. Каб кожны зразумеў: чалавек дамогся, вырваў сваё пад зайздросныя погляды доўгай чаргі.

А вось і ён, наш усенародна абраны. Вялікдзень. Святар падносіць прэзідэнту прыгожа распісанае яйка. Аляксандр Рыгоравіч шырока ўсміхаецца: «Не то яйцо вы мне даёце». І смех, і грэх, і страшна...

Рэжысёр Леанід Міндлін даў сваёй відэастужцы падзаглавак «Рэпартажы з цэнтра Еўропы». Фільм пабудаваны з асобных навіл. Кожная мае назву - «Кароткі курс найноўшай гісторыі», «Камерная гісторыя», «Праява гісторыі», «Вясновыя гісторыі». Вось жанчына з чаргі горка прызнаецца: «Я верыла яму». Гэта пра прэзідэнта. Цяжкі момант усведамлення ўласнай памылкі, як разбітай надзеі. Ніхто не хоча прызнацца, што яго проста ашукалі, як вераб'я на мякіне. Падманам зацягнулі на выбарчы ўчастак, салодкім слевам пра шчаслівае жыццё - на рэфэрэндумы, пнеўнымі выкрываннямі ўнутраных і знешніх ворагаў - на працоўныя месцы за капеечны заробак. Над усім гэтым лунае страх. Яго вірусам заражана беларускае грамадства. Са страху ніхто не дае здачы гарлахвату-міліцыянту, які б'е са страху, бо чакае, што нехта можа і пастаяць за сябе. А шчасце з-за беспакаранасці.

Памятаеце пагрозлівае: «Мафія на Беларусі не прайдзёт!». І вось накідаюць кайданкі на рукі міністра сельскай гаспадаркі Вясіля Лявонова. Сумна пазірае праз закратаванае акенца «варанка» Юрый Хадыка, запіхваючы ў спецмашыну чарговага «мафіёзі», з рук якога толькі што вырвалі бел-чырвона-белы сцяг, цягнуць...

Стваральнікі фільма знайшлі ўдалы кінематаграфічны ход - саматужныя духавыя аркестры грае прасценку браваўную мелодыю. У спалучэнні з адпаведнымі кадрам гэтая «музыка»

халодзіць і хвалюе сэрца. І раптам становяцца зразумелымі неспакой і трывога на душы. Відовішча надзвычай нагадвае фільмы пра 1937 год і ўсё, што з гэтым звязана. Вось ён, ключ да разумення дакументальных падзей, адлюстраваных на відэастужцы!

...Японскі аспірант, жорстка збіты менскай міліцыяй, пільна ўзіраецца ў партрэт Аляксандра Лукашэнкі, нібыта хоча зразумець існасць гэтага чалавека. Жыхар Краіны Узыходзячага Сонца прыехаў у далёкую Беларусь вывучаць нашу філалогію. Здаецца, вывучыў на ўсё жыццё. Наш грамадзянін, які выпадкова трапіў пад «зачыстку», нават не паспеў зразумець, што да чаго, толькі галосіць: «За што! Скажыце, за што!?» Няма адказу.

Расійскі паст Андрэй Вазнясенскі выказвае сваё абурэнне той жорсткасцю, з якой беларускія ахоўнікі правапарадку збілі знаёмую яму журналістку з Менска Ірыну Халіп. Пасту не зразумець уласную віну перад дзіцячыняй. І ён, і ўся Расія павінна прасіць прабачэння. Бо гэта расіяне Чарнамырдзін, Строеў і Селязнёў спрычыніліся да вяртання на Беларусь страху.

Яшчэ два назіранні. Беларусь з глыбіні гаворыць, што больш не будзе галасаваць за Лукашэнку. Годзе, пабачыў за ім шчасце і радаснае жыццё. Прыклад адзіны, але значны. Вёска пачынае задумвацца над прычынамі свайго калгаснага жабрацтва. Значыць, трэба чакаць зменаў.

А вось іншы абразок. Да пікетушчыкаў з бел-чырвона-белымі сцягамі рвецца, як той быў на чырвоную ануку, чалавек. Нават міліцыя не можа стрымаць актыўнага прыхільніка рынкавага сацыялізму. Мы бываем і такімі. Гэта таксама наш грамадзянін. Патэнцыйны знішчальнік дэмакратыі і ўсіх асцягных, на каго пакажуць. У прамым сэнсе будзе ставіць ля сценкі альбо шчыраваць каля шыбеніцы. Ён ужо гатовы страляць, але чакае канкрэтнага загаду: прэзідэнту перашкаджаюць вось гэтыя. Калі беларускаму Вію падымучы павеі, невядома. Тады спіс у кішэню - і гайда па кватэрах перад світаннем. Яшчэ жывуць спецыялісты ў гэтай справе, падзеяцца досведом. Страх, ён жывучы, жывельны... Ап'яняе, як кроў людская...

Фільм «Звычайны прэзідэнт» у нашай краіне пабачылі паўтара мільёны гледачоў. Не ў кіно, ведама. На відэа. Чарговая работа «Страх» толькі запусткаецца да прагляду. Каб не даць сябе запалохаць, трэба ведаць механізм запужвання. А таксама і тое, да чаго можа прывесці раптоўная і агульная страта мужнасці.

Не дай сябе запалохаць!

Сцяпан Ярашчук

Дзе беларускі мадэрнізм? Няма, не сачыняюць

29 траўня ў Гарадзенскім абласным драматычным тэатры адбылася прэм'ера інсцэніроўкі дамашняга спектакля Уільяма Тэкерэя «Пярсцёнак і ружа». Ужо чатыры гады ў Гродне не ставіцца ніводнай п'есы беларускіх драматургаў.

Рэжысёр драмтэатра Генадзь Мушперт паставіў на гарадзенскай сцэне казку ангельскага класіка, напісаную амаль 150 гадоў таму спецыяльна для сямейнага паказу на Раство. На мінулы ўікенд у храме Мельпамены гледачамі былі не дзеці, для якіх і пішучца казкі, а дарослыя, галоўным чынам моладзь. Мяркуючы па поўнай глядзельнай зале, публіка ўсё яшчэ цікавіцца навінкамі тэатральнага жыцця. Што можа зацікавіць сучаснага гледача ў казцы мінулага стагоддзя, мы хацелі высветліць у размове з аўтарам пастаноўкі, рэжысёрам Генадзем Мушпертам.

Дзядаведкі - кароткі змест. Дзеянне адбываецца ў выдуманай краіне Пафлагоніі. Кароль Храбрус спілай захапіў уладу ў свайго брата, выходзіць дачку, прынцэсу Анжаліку. Яе нарочны - прынц Абалду - нашчадак караля Понці Заграбастала. Пасля смерці брата застаўся ў жывых прынц Перыкарыль. Падчас хрэсцін фея Чорная Палачка падарыла дзецім чудаўнай рэчы: Анжаліцы - пярсцёнак, упадальніца якога здаецца ўсім самай прыгожай на свеце. Абалду атрымаў ружу, што

робіць яго мілым для ўсіх. Служанка прынцэсы Анжалікі - Бесцінда, - на самой справе - прынцэса Разальба, бацьку якой забіў цяперашні кароль Понці Заграбастал. Фея Чорная Палачка кіруе ходам падзеяў, мяняючы ўпадальніцаў чудаўнейшых пярсцёнака і ружы. З-за гэтага прынцы і прынцэсы то кахаюць адзін аднаго, то не, мяняюцца нарочнымі. Такім чынам, пад уплывам тых жа пярсцёнка і ружы пачынаюцца войны, мяняюцца каралі. У фінале, пасля многіх бед і небяспэкаў, Перыкарыль і Разальба павінны павянчацца. Але хэпі-энду няма: нават цуды Чорнай Палачкі не перамаглі лёс і чалавечыя жарсці.

- Спдар рэжысёр, Вы ўзяліся за казку Тэкерэя, бо яна падалася Вам надзённай?

- Так, яна мяне зацікавіла і, думаю, спадабалася гледачам.

- Аднак што ў наш час можа быць агульнага паміж фантастычнымі Пафлагоніяй, Понціяй і нашай рэальнай Беларуссю?

- Ведаецца, мне проста хочацца расказаць людзям казкі - гэта дае адпачы-

нак ад сённяшняга моманту. А да таго ж, «казка ложь - да в ней намёк...», кожны робіць свае высновы з казачных перыптей.

- Ці не спрабуеце Вы карыстацца эзопавай мовай, як некалі падчас «застою» рускі казачнік-сцэнарыст Яўген Шварц?

- Ну, у «Пярсцёнку і ружы» няма нічога, чаго нельга было б сказаць словамі. Галоўная думка, ідэя спектакля - паказаць дарэмнасць чалавечых высілкаў, марную нікчэмнасць. Мы ўсе імкнемся за сваёй марай, а дасягнуўшы яе, бачым, што яна - падман. У казцы шмат іроніі, паказанай праз цытаты з Пушкіна, Шэкспіра ды іншых класікаў. Цытатамі такога кшталту насычана маўленне казачных прынцаў і прынцэсаў. Хацелася ўпэўніць людзей у тым, каб яны не прымалі ўсуп'ёз свае няўдачы і нечаканыя падарункі лёсу - усё гэта ўжо было сто, дзвесце, пяцьсот гадоў таму. Усё паўтараецца, і гэта адначасова і забаўна, і трагічна. Ну скажыце, хіба Вам не спадабаўся спектакль? Не падаўся актуальным?

- На жаль, па праўдзе кажучы, не вельмі. Мяне асабіста не надта хвалююць казачныя перажыванні лялечных каралёў. Я не бачу ніякай сувязі падзеяў з нашай рэчаіснасцю. Усё абстрактна, не кранае паучу-

цяў. А між тым, нейкі класік сцвярджаў, што тэатр павінен узрушваць...

- Я пасля спектакля, бывае, хаджу сядом гледачоў і чую, што яны кажуць наконт сваіх уражанняў. Як не дзіўна, усім падабаецца відовішча, цытаты ў тэму, Вы самі чулі смех і апладысменты падчас дзеі. Аднак нешчаслівы фінал, дзе глядач замест чаканага вяселля бачыць чорт ведае што, выклікае расчараванне. Ну, не падабаецца ім нешчаслівы фінал, і ўсё! А я не магу гаварыць людзям у сваіх спектаклях: усё будзе добра. Бо ўсё добра не будзе. Аднак, напэўна, трэба выбіраць тое, што падабаецца публіцы, што дапамагае адолець сённяшняе паучыццё безвыходнасці. Трэба культываваць жыццёстойкасць.

- Аднак хэпі-энды амерыканскіх масавых фільмаў ці бразільскіх серыялаў нельга назваць шэдэўрамі сусветнага мастацтва. Вы не спрабавалі звярнуцца да сучасных беларускіх драматургаў?

- Да слова пра ідэйную нагрузку. Прыкладам, наш «Вар'яцкі Журдэн» не нясе ніякай глыбокай ідэі. А ўсё добра заканчваецца і і глядач задаволены.

Што датычыць беларускай драматургіі, то «Нешчаслівы селянін» быў апошняй беларускай п'есай, якую мы паставілі чатыры гады таму. З той

пары я не бачу нічога цікавага ў беларускіх драматургаў.

Палітыка Міністэрства культуры, скіраваная на агульную падтрымку беларускіх аўтараў, мне не падабаецца. Нібыта ўсё, што напіша беларускі сцэнарыст - заведама вышэйшай якасці. Гэта не так. Тэатр - не школа і не курсы сацыяльнай адаптацыі, а месца, дзе жыве сцэнічнае мастацтва. І пытанне трэба ставіць інакш: не пісаць хоць абы-што, але сваё, а перакладаць на беларускую мову класіку, асвойваць сваёй мовай сусветную драматургію.

- Няўжо сапраўды няма новых, сучасных п'ес маладаў аўтараў?

- Узрост - яшчэ не паказчык. А добрых, як Вы кажаце, актуальных п'ес на праўду няма. Дзе беларускі мадэрнізм? Няма, не сачыняюць.

Адзіны новы спектакль, з якім не сорама і за мяжу - «Крывавае Мэры» А. Гарцуева, пастаўленая купалаўскім тэатрам.

Так што буду, відаць, і надалей расказаць людзям казкі. Да канца сезона мяркую паставіць два анекдоты Рыгора Горына, дзе ізноў усё пераплечана да абсурду, як і ў жыцці: трагічнае і класічнае, паўсядзённасць і выдумка.

Алена Сіневіч

НТВ плюс: Наше кино, Мир кино, Спорт

10 чэрвеня 1999 г.

6

Пяндзеляк, 14

НАШЕ КИНО

9.05 Игорь Кебушек и Наталья Белохвостикова в музыкальном фильме Светланы Дружининой "Принцесса цирка". 2 серии.

11.30 КиНовости.

11.40 Элина Быстрицкая и Сергей Бондарчук в мелодраме Фридриха Эрмлера "Неоконченная повесть".

13.15 Лекарство против стресса. Лия Ахеджакова, Ия Саввина, Светлана Немоляева, Валентин Гафт, Андрей Мягков и Георгий Бурков в комедии Эльдара Рязанова "Гараж".

14.50 Олег Табаков, Андрей Миронов и Спартак Мишулин в приключенческом фильме Владимира Бычкова "Достояние республики". 2 серии.

17.00 Эраст Гарин, Лидия Сухарева, Юрий Любимов и Рина Зеленая в музыкальной комедии Надежды Кошеверовой и Михаила Шапиро "Каин XVIII".

18.30 Ирина Купченко в мелодраме Юлия Райзмана "Странная женщина". 2 серии.

20.50 КиНовости.

21.00 Лекарство против стресса. Михаил Евдокимов, Лев Дуров, Ирина Розанова и Леонид Якубович в трагикомедии Валерия Чигика "Не посылать ли нам... гонца?".

МИР КИНО

9.35 Джейн Марч, Ник Манкузо и Сара Мэй в детективе Джима Донована "Шпионка" (Канада). Д-17.

11.15 КиНовости.

11.25 Жерар Депардье, Сигури Уивер, Фернандо Рэй и Чеки Карио в исторической драме Ридли Скотта "1492 год. Завоевание рая" (Испания - Франция - Великобритания - США). Д-13.

14.00 Эдриен Шелли и Роберт Берк в мелодраме

Хэла Хартли "Невероятная правда" (США). Д-17.

15.30 Жан-Юг Англад и Памела Соо в мелодраме "Тонка" (Франция). Д-13.

17.25 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 1-я серия.

18.20 КиНовости.

18.30 Артур Жмиевский и Матеуш Косьоровский в драме Феликса Фалька "Далеко от себя" (Польша). Д-13.

20.10 Кайл Говард и Джеймс Толкан в фантастическом фильме "Воины-роботы" (США). Д-13.

21.40 Лара Флинн Бойл, Джеймс Фрэнк и Дженифер Грей в комедии Аллисона Бернетта "Плоть" (США). Д-17.

23.15 - 0.50 Трейси Лордс и Анджело Тиффе в боевике Чарльза Канганиса "Намерение убить" (США). Д-17.

СПОРТ

9.05 Еще неделя позади.

9.35 Аэробика.

10.00 Шахматное обозрение.

10.30 Гандбол. Чемпионат мира. Мужчины. Полуфинал. Передача из Египта.

12.00 Новости.

12.10 Аэробика.

12.35 Гандбол. Чемпионат мира. Мужчины. Полуфинал. Передача из Египта.

14.00 Новости.

14.10 Урок волейбола.

14.25 Бокс. Чемпионат России. Полуфиналы. Передача из Челябинска.

17.30 Удивительные игры народов мира.

18.15 "Железный фактор". "Ночь чемпионов". Передача из США. Часть 1-я.

19.30 Хроника недели.

20.00 Новости.

20.20 Программа передач на завтра.

20.25 Большой ринг.

22.25 "Крути педали". Тележурнал.

23.00 Новости.

23.10 "Железный фактор".

"Ночь чемпионов". Передача из США. Часть 1-я.

Аўторак, 15

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "Николай Вавилов". 5-я серия. "Старший сын".

10.30 КиНовости.

10.40 Эраст Гарин, Лидия Сухарева, Юрий Любимов и Рина Зеленая в музыкальной комедии Надежды Кошеверовой и Михаила Шапиро "Каин XVIII".

12.10 Ирина Купченко в мелодраме Юлия Райзмана "Странная женщина". 2 серии.

14.30 Фрунзе Мкртчян в комедии Дмитрия Кесаянца "Солдат и слон".

15.50 КиНовости.

16.00 Сериал "Дартаньян и три мушкетера". Режиссер Георгий Юнгвальд-Хилькевич. В ролях: Михаил Боярский, Вениамин Смехов, Игорь Старыгин, Валентин Смирнитский, Ирина Алферова, Маргарита Терехова, Алиса Фрейндлих. 1-я серия. "Атос, Портос, Арамис и Дартаньян".

17.25 Звездный билет. Елена Коренева в комедии Алексея Коренева "Вас вызывает Таймыр".

18.50 Сериал "Николай Вавилов". 6-я серия. "Костер".

20.15 КиНовости.

20.25 Борис Щербаков и Олег Борисов в кинодраме Аркадия Сиренко "Отцы". 2 серии.

МИР КИНО

9.35 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 1-я серия.

10.30 Артур Жмиевский и Матеуш Косьоровский в драме Феликса Фалька "Далеко от себя" (Польша). Д-13.

12.10 КиНовости.

12.20 Трейси Лордс и Анджело Тиффе в боевике Чарльза Канганиса "Намерение убить" (США). Д-17.

13.55 Кайл Говард и Джеймс Толкан в фантастическом фильме "Воины-роботы" (США). Д-13.

15.25 Джереми Лондон и Джина Филиппс в драме Дэвида МакКея "Освобождение" (США). Д-13.

17.05 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 2-я серия.

18.05 КиНовости.

18.15 Синтия Ротрок в боевике Ричарда Манчкина "Ангел-хранитель" (США). Д-17.

19.50 Родди Пайпер и Тоуни Китаен в остросюжетном фильме Сержа Роднански "Штормовые волны" (США). Д-17.

21.30 Мануэль Бандера, Беатрис Сантана и Неус Асенсис в криминальной драме "Опасные пристрастия" (Испания). Д-17.

23.00 КиНовости.

23.10 - 0.40 Энрике Роча и Лина Сантос в драме Адольфо Мартинеса Солареса "Неверные женщины" (Мексика). Д-17.

СПОРТ

9.05 Новости.

9.15 Аэробика.

9.40 Урок шахмат для начинающих.

9.55 Хроника недели.

10.25 "Железный фактор". "Ночь чемпионов". Передача из США. Часть 1-я.

11.10 Родео. Шоу "Justin World Bull Riding".

12.00 Новости.

12.10 Аэробика.

12.35 "Ловись рыбка". Тележурнал.

13.00 "Кровь, пот и слава". Из истории спорта.

14.00 Новости.

14.10 Урок шахмат для начинающих.

14.25 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

14.30 Бокс. Чемпионат России. Полуфиналы. Передача из Челябинска.

17.25 Шахматное обозрение.

17.55 Звездный вторник.

18.55 Гандбол. Чемпионат

мира. Мужчины. Матч за 3-е место. Прямая трансляция из Египта.

20.30 Новости.

20.40 Программа передач на завтра.

20.45 "Спорт и..." Тележурнал.

21.25 Гандбол. Чемпионат мира. Мужчины. Финал. Прямая трансляция из Египта.

23.00 Новости.

23.10 Тхэквондо. Чемпионат России. Передача из Екатеринбурга.

Серада, 16

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "Николай Вавилов". 6-я серия. "Костер".

10.30 КиНовости.

10.40 Звездный билет. Елена Коренева в комедии Алексея Коренева "Вас вызывает Таймыр".

12.10 Борис Щербаков и Олег Борисов в кинодраме Аркадия Сиренко "Отцы". 2 серии.

14.25 Сериал "Дартаньян и три мушкетера". 1-я серия. "Атос, Портос, Арамис и Дартаньян".

15.50 КиНовости.

16.00 Сериал "Дартаньян и три мушкетера". 2-я серия. "Подвески королевы".

17.35 Киносреда. "Обыкновенное чудо". Александра Яковлева, Александр Абдулов, Валентин Гафт и Екатерина Васильева в музыкальной комедии Константина Бромберга "Чародей". 2 серии.

20.05 КиНовости.

20.15 Марафон премьер на канале "Наше кино". "Д.Д.Д. Досье детектива Дубровского". Режиссер Александр Муратов. В ролях: Николай Караченцов, Михаил Ульянов, Михаил Филиппов, Владимир Меньшов, Елена Проклова. 1-я серия.

21.10 Александр Фатюшин, Александр Абдулов и Александр Пороховщиков в боевике Марка Айзенберга "Живая мишень".

МИР КИНО

9.35 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 2-я серия.

10.30 Энрике Роча и Лина Сантос в драме Адольфо Мартинеса Солареса "Неверные женщины" (Мексика). Д-17.

12.00 КиНовости.

12.10 Синтия Ротрок в боевике Ричарда Манчкина "Ангел-хранитель" (США). Д-17.

13.45 Мануэль Бандера, Беатрис Сантана и Неус Асенсис в криминальной драме "Опасные пристрастия" (Испания). Д-17.

15.15 Родди Пайпер и Тоуни Китаен в остросюжетном фильме Сержа Роднански "Штормовые волны" (США). Д-17.

16.55 КиНовости.

17.10 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 3-я серия.

18.10 Ричард Тайсон и Барбара Каррера в приключенческой драме "Луна над Лакотой" (США). Д-13.

15.10 Джей Андервуд, Аллисон Смит и Дэнни Куин в психологической мелодраме Дугласа Тиролы "Повод для веры" (США). Д-13.

19.40 Дон "Дракон" Уилсон в боевике Рика Джексона "Ночной охотник" (США). Д-13.

17.00 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 4-я серия.

18.00 Тони Браво и Камар Рейс в боевике Эддисона Рэндалла "Воины из восточного Лос-Анджелеса" (США). Д-13.

19.30 КиНовости.

19.40 Бриджит Фонда и Кристофер Уокен в трагикомедии Пола Шредера "Прикосновение" (США). Д-17.

21.15 Доминик Реймон и Даниэль Дюваль в драме Сандрин Вессе "Пойдет ли снег на Рождество?" (Франция). С.

22.45 КиНовости.

22.55 - 0.30 Винсент Д'Онофрио, Джеймс Эрл Джонс и Грегори Хайнс в трагикомедии "Желаю удачи" (США). Д-17.

СПОРТ

9.05 Новости.

9.15 Аэробика.

9.40 Хоккей. Кубок Стэнли. Финал. 4-й матч.

12.10 Новости.

12.20 Аэробика.

12.45 Звездный вторник.

13.45 Урок тенниса.

14.00 Новости.

14.10 Гандбол. Чемпионат мира. Мужчины. Матч за 3-е место. Передача из Египта.

15.30 Гандбол. Чемпионат мира. Мужчины. Финал. Передача из Египта.

17.00 "Гольф". Тележурнал.

17.30 Хоккей. Кубок Стэнли. Финал. 4-й матч.

20.00 Новости.

20.10 Программа передач на завтра.

20.15 Обзор матчей Европейской лиги американского футбола.

20.45 Бадминтон. Финал мировой серии Гран-при. Парные полуфиналы. Передача из Брунея.

22.30 "Гольф". Тележурнал.

23.00 Новости.

23.10 Обзор матчей Европейской лиги американского футбола.

Чацвер, 17

НАШЕ КИНО

9.05 Марафон премьер на канале "Наше кино". "Д.Д.Д. Досье детектива Дубровского". 1-я серия.

10.00 КиНовости.

10.10 Александр Фатюшин, Александр Абдулов и Александр Пороховщиков в боевике Марка Айзенберга "Живая мишень".

11.30 Александра Яковлева, Александр Абдулов, Валентин Гафт и Екатерина Васильева в музыкальной комедии Константина Бромберга "Чародей". 2 серии.

14.00 Мультфильм "Приключения медвежонка Садко".

14.15 Сериал "Дартаньян и три мушкетера". 2-я серия. "Подвески королевы".

15.50 КиНовости.

16.00 Сериал "Дартаньян и три мушкетера". 3-я серия. "Приключения продолжают".

17.10 Андрей Ташков в киноповести Александра Сурина "Сашка".

18.35 Екатерина Максимова, Владимир Васильев и Валентин Гафт в кинодраме "Фуэте". Режиссеры Владимир Васильев и Борис Ермолаев.

20.10 Марафон премьер на канале "Наше кино". "Д.Д.Д. Досье детектива Дубровского". 2-я серия.

21.05 КиНовости.

21.15 Лекарство против стресса. Леонид Куравлев в комедии Александра Серого "Ты - мне, я - тебе".

МИР КИНО

9.35 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 3-я серия.

10.35 КиНовости.

10.45 Джон Бэрримор в фильме ужасов Фреда Олена Рея "Гибрид" (США). Д-17.

12.10 Дон "Дракон" Уилсон в боевике Рика Джексона "Ночной охотник" (США). Д-13.

13.40 Ричард Тайсон и Барбара Каррера в приключенческой драме "Луна над Лакотой" (США). Д-13.

15.10 Джей Андервуд, Аллисон Смит и Дэнни Куин в психологической мелодраме Дугласа Тиролы "Повод для веры" (США). Д-13.

19.40 Дон "Дракон" Уилсон в боевике Рика Джексона "Ночной охотник" (США). Д-13.

17.00 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 4-я серия.

18.00 Тони Браво и Камар Рейс в боевике Эддисона Рэндалла "Воины из восточного Лос-Анджелеса" (США). Д-13.

19.30 КиНовости.

19.40 Бриджит Фонда и Кристофер Уокен в трагикомедии Пола Шредера "Прикосновение" (США). Д-17.

21.15 Доминик Реймон и Даниэль Дюваль в драме Сандрин Вессе "Пойдет ли снег на Рождество?" (Франция). С.

22.45 КиНовости.

22.55 - 0.30 Винсент Д'Онофрио, Джеймс Эрл Джонс и Грегори Хайнс в трагикомедии "Желаю удачи" (США). Д-17.

СПОРТ

9.05 Новости.

9.15 Аэробика.

9.40 Урок кунг-фу.

10.00 Обзор матчей Европейской лиги американского футбола.

10.30 "Гольф". Тележурнал.

11.00 Бадминтон. Финал мировой серии Гран-при. Мужчины. Парные полуфиналы. Передача из Брунея.

12.00 Новости.

12.10 Аэробика.

12.35 Бадминтон. Финал мировой серии Гран-при. Смешанный полуфинал. Передача из Брунея.

13.15 Памятные шахматные партии.

14.00 Новости.

14.10 Урок кунг-фу.

14.25 Бокс. Чемпионат России. Финалы. Передача из Челябинска.

18.00 Спортивные танцы. Тележурнал.

19.00 "Кто они, чемпионы?" Тележурнал.

19.30 "Мир скорости". Тележурнал.

20.00 Новости.

20.10 Программа передач на завтра.

20.15 Бадминтон. Финал мировой серии Гран-при. Женщины. Одиночные полуфиналы. Передача из Брунея.

22.05 Бой без правил.

23.00 Новости.

23.10 "Мир скорости". Тележурнал.

23.40 "Кто они, чемпионы?" Тележурнал.

Пятница, 18

НАШЕ КИНО

9.05 Марафон премьер на канале "Наше кино". "Д.Д.Д. Досье детектива Дубровского". 2-я серия.

10.00 КиНовости.

10.10 Лекарство против стресса. Леонид Куравлев в комедии Александра Серого "Ты - мне, я - тебе".

11.35 Екатерина Максимова, Владимир Васильев и Валентин Гафт в кинодраме "Фуэте". Режиссеры Владимир Васильев и Борис Ермолаев.

13.10 Андрей Ташков в киноповести Александра Сурина "Сашка".

14.35 Мультфильм "Два маньяка, старик и собака".

14.40 Сериал "Дартаньян и три мушкетера". 3-я серия. "Приключения продолжают".

15.50 КиНовости.

16.00 Черно-белое золото. Ия Саввина в мелодраме Андрея Михалкова-Кончаловского "История Аси Клячиной, которая любила, да не вышла замуж".

17.35 Мультфильм "Мистер Пронька".

18.00 Георгий Жженов в приключенческом фильме Вениамина Дормана "Возвращение резидента". 2 серии.

20.10 Марафон премьер на канале "Наше кино". "Д.Д.Д. Досье детектива Дубровского". 3-я серия.

21.05 КиНовости.

21.15 Лекарство против стресса. Александр Вокач, Лидия Смирнова, Людмила Шагалова, Евгений Евстигнеев и Людмила Гурченко в комедии Константина Воинова "Дача".

МИР КИНО

9.35 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 4-я серия.

10.35 КиНовости.

10.45 Джон Бэрримор в фильме ужасов Фреда Олена Рея "Гибрид" (США). Д-17.

12.10 Дон "Дракон" Уилсон в боевике Рика Джексона "Ночной охотник" (США). Д-13.

13.40 Ричард Тайсон и Барбара Каррера в приключенческой драме "Луна над Лакотой" (США). Д-13.

15.10 Джей Андервуд, Аллисон Смит и Дэнни Куин в психологической мелодраме Дугласа Тиролы "Повод для веры" (США). Д-13.

19.40 Дон "Дракон" Уилсон в боевике Рика Джексона "Ночной охотник" (США). Д-13.

17.00 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 4-я серия.

18.00 Тони Браво и Камар Рейс в боевике Эддисона Рэндалла "Воины из восточного Лос-Анджелеса" (США). Д-13.

19.30 КиНовости.

19.40 Бриджит Фонда и Кристофер Уокен в трагикомедии Пола Шредера "Прикосновение" (США). Д-17.

21.15 Доминик Реймон и Даниэль Дюваль в драме Сандрин Вессе "Пойдет ли снег на Рождество?" (Франция). С.

22.45 КиНовости.

22.55 - 0.30 Винсент Д'Онофрио, Джеймс Эрл Джонс и Грегори Хайнс в трагикомедии "Желаю удачи" (США). Д-17.

МИР КИНО

9.35 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 4-я серия.

10.35 Винсент Д'Онофрио, Джеймс Эрл Джонс и Грегори Хайнс в трагикомедии "Желаю удачи" (США). Д-17.

12.10 КиНовости.

12.20 Тони Браво и Камар Рейс в боевике Эддисона Рэндалла "Воины из восточного Лос-Анджелеса" (США). Д-13.

13.50 Бриджит Фонда и Кристофер Уокен в трагикомедии Пола Шредера "Прикосновение" (США). Д-17.

косновение" (США). Д-17.

15.25 Доминик Реймон и Даниэль Дюваль в драме Сандрин Вессе "Пойдет ли снег на Рождество?" (Франция). С.

16.55 Моника Скаттини и Марко Мессери в комедии Рики Тоньяцци "Цыпленок, цыпленок, цыпленок" (Италия). Д-17.

17.10 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 5-я серия.

18.10 КиНовости.

18.20 Джон Сведж и Тед Ян Робертс в приключенческом фильме "Голливудское сафари" (США). С.

19.45 Мэтт МакКолм, Аманда Пэйс и Ричард Брейк в политическом боевике Херба Фрида "Тайная миссия" (США). Д-13.

21.20 Жан-Луи Трентиньян, Валерия Д'Обичи и Бернар Жиродо в мелодраме-Этторе Сколы "Любовная страсть" (Италия). Д-13.

23.15 КиНовости.

23.25 - 1.25 Стивен Болдуин и Пит Постлетуэйт в триллере Георга Слущера "Час убийств" (США). Д-17.

СПОРТ

9.05 Новости.

9.15 Аэробика.

9.40 Хоккей. Кубок Стэнли. Финал. 5-й матч.

12.10 Новости.

12.20 Аэробика.

12.45 Бадминтон. Финал мировой серии Гран-при. Женщины. Одиночные полуфиналы. Передача из Брунея.

14.00 Новости.

14.10 Урок волейбола.

14.25 "Ловись, рыбка". Тележурнал.

14.50 "Мир скорости". Тележурнал.

15.20 "Гольф". Тележурнал.

15.50 "Кто они, чемпионы?" Тележурнал.

16.20 Тайский бокс.

17.15 Бадминтон. Финал мировой серии Гран-при. Мужчины. Одиночный полуфинал. Передача из Брунея.

19.00 Powerweek - неделя НХЛ.

20.00 Новости.

20.10 Программа передач на завтра.

20.15 Хоккей. Кубок Стэнли. Финал. 5-й матч.

22.45 Новости.

22.55 Карата-экзусинкай. Чемпионат России в абсолютной категории. Передача из Москвы.

Субота, 19

НАШЕ КИНО

9.05 Лекарство против стресса. Александр Вокач, Лидия Смирнова, Людмила Шагалова, Евгений Евстигнеев и Людмила Гурченко в комедии Константина Воинова "Дача".

10.30 Черно-белое золото. Ия Саввина в мелодраме Андрея Михалкова-Кончаловского "История Аси Клячиной, которая любила, да не вышла замуж".

12.05 Георгий Жженов в приключенческом фильме Вениамина Дормана "Возвращение резидента". 2 серии.

14.15 Галина Беляева в музыкальном фильме Александра Белинского "Перикла".

15.35 Владимир Летенков, Станислав Жданько и Леонид Каюров в кинодраме Владимира Рогового "Неосуществленные".

17.00 Николай Стоцкий и Марина Зудина в мелодраме Георгия Натансона "Валентин и Валентина".

18.30 Лекарство против стресса. Евгений Леонов, Олег Басилашвили, Валентин Гафт, Георгий Бурков и Станислав Сададьский в комедии Эльдара Рязанова "О бедном гусаре замолвите слово". 2 серии.

21.00 Кинокалендарь. Режиссер Вадим Дербенев. Анатолий Равикович, Илона Озола и Андрей Харитонов в детективе Вадима Дербенева "Загадка

Эндхауза".

МИР КИНО

9.35 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 5-я серия.

10.35 Календарь "Мира кино". Кэтлин Тернер.

10.50 Стивен Болдуин и Пит Постлетуэйт в триллере Георга Слущера "Час убийств" (США). Д-17.

12.50 Джон Сведж и Тед Ян Робертс в приключенческом фильме "Голливудское сафари" (США). С.

14.15 Мэтт МакКолм, Аманда Пэйс и Ричард Брейк в политическом боевике Херба Фрида "Тайная миссия" (США). Д-13.

15.55 Жан-Луи Трентиньян, Валерия Д'Обичи и Бернар Жиродо в мелодраме-Этторе Сколы "Любовная страсть" (Италия). Д-13.

17.50 Франсиско Рабаль в мелодраматическом сериале "Красавчик" (Испания). Д-12. 6-я серия.

18.50 На тропе войны в "Мире кино". Гойко Митич и Барбара Брыльская в сестерне "Белые волки" (ГДР - Югославия). Д-13.

20.25 Календарь "Мира кино". Кэтлин Тернер.

20.40 Сделано в Голливуде. 1959 г.

21.15 Дэнис Холпер, Дермонт Малруни и Эрик Штольц в триллере Бруно Баррето "Сердце справедливости" (США). Д-17.

22.45 Джон Симм, Эмерт МакКорт и Марк Уоррен в социальной драме Пола Хиллза "Бостонский рывок" (Великобритания). Д-17.

0.30 - 1.55 Шеннон Твид, Тэд Прайор и Сандал Бергман в мистическом триллере Фреда Олена Рея "Ночная одержимость" (США). Д-17.

СПОРТ

9.05 Новости.

9.15 Аэробика.

9.40 Урок баскетбола.

10.05 Бадминтон. Финал мировой серии Гран-при. Мужчины. Одиночный полуфинал. Передача из Брунея.

12.00 Новости.

12.10 Аэробика.

12.45 Power week - неделя НХЛ.

14.00 Новости.

14.10 Урок баскетбола.

14.35 Бадминтон. Финал мировой серии Гран-при. Парные финалы. Передача из Брунея.

16.30 Кругосветная парусная гонка "Around Alone 1998 - 1999". Передача 1-я.

17.30 Новости.

17.40 Программа передач на завтра.

17.45 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

18.00 Конный спорт. Конкур. Финал Кубка федерации.

19.30 Большой ринг.

21.30 Спортктейль.

22.00 "Золотой фонд". "Укрошение шайбы".

23.00 Тайский бокс.

Нядзеля, 20

НАШЕ КИНО

9.05 Лекарство против стресса. Евгений Леонов, Олег Басилашвили, Валентин Гафт, Георгий Бурков и Станислав Сададьский в комедии Эльдара Рязанова "О бедном гусаре замолвите слово". 2 серии.

11.35 "Дело №...". Анатолий Равикович, Илона Озола и Андрей Харитонов в детективе Вадима Дербенева "Загадка Эндхауза".

13.10 Николай Стоцкий и Марина Зудина в мелодраме Георгия Натансона "Валентин и Валентина".

14.40 Александр Тимошкин и Петронелла Баркер в приключенческом фильме Станислава Росточского "И на камнях растут деревья". 2 серии. СССР - Норвегия.

17.00 Лекарство против стресса. Георгий Бурков,

Татьяна Васильева, Николай Волков-ст. и Владимир Зельдин в комедии Карена Шахназарова "Добрый".

18.20 Кинокалендарь. Юрий Визбор. Юрий Визбор, Леонид Дьячков и Алла Демидова в кинодраме Ларисы Шепитько "Ты и я".

19.55 Евгений Герасимов, Андрей Ростоцкий, Татьяна Догилева и Наталья Вавилова в приключенческом фильме Виктора Живолуба "Бармен из золотого якоря".

21.10 Валерий Приемышев, Петр Мамонов и Марина Леатова в кинопритче Сергея Сельянова "Время печали еще не пришло".

МИР КИНО

9.35 Шеннон Твид, Тэд Прайор и Сандал Бергман в мистическом триллере Фреда Олена Рея "Ночная одержимость" (США). Д-17.

11.00 Сделано в Голливуде. 1

10 чэрвеня 1999 г.

7

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

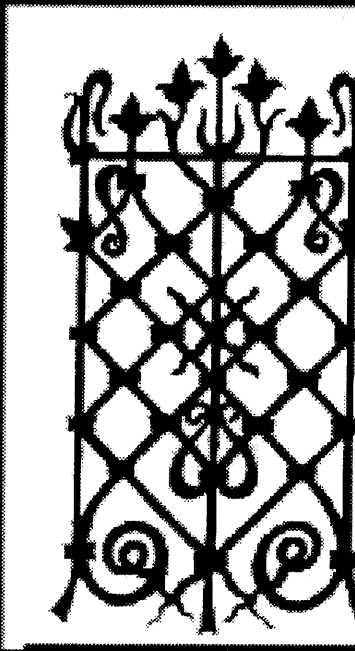

ПРАДАЮ

- ✓ Форд-Сіера, 87 г.в. з Германіі на б/н у выдатным стане. Тэл. 47-02-02.
- ✓ Опель-Кадэт 86 г.в. - 2100 у.а., магчымы гандаль. Тэл. 72-49-94.
- ✓ Матацыкл «Восход» 3М-01 (новы) - 170 у. а. Тэл. 31-63-84.
- ✓ Нисан-Сані 1,7D - дизель, Форд-Скорпіо па запчастках. Тэл. 6-10-81.
- ✓ Матаролер «Электрон» на запчасткі. Тэл. 2-96-63.
- ✓ ВАЗ-063 85 г.в., у добрым стане, адзін гаспадар, 1400 у.а.; шлюбны строй (памер 44-46). Тэл. 5-70-60.
- ✓ ЗАЗ-30 на запчасткі. Тэл. 6-03-13 (у любы час).
- ✓ ЗАЗ-40 на запчасткі. Два медалі венгерскія 1946 г. у форме 10-праменнай зоркі. Звяртацца: г.Гродна, вул. Урублёўскага, д.1, кв.917.
- ✓ Каробку перадач да Нисан-«жук». Тэл. 2-96-63.
- ✓ М-2140 на запчастках, металічны гараж без месца 2х3, дачу за Фолішам. Тэл. 39-93-09.
- ✓ Дом драўляны ў в.Падбараны (30 км ад Гродна ў напрамку Лунна), 50 сотак, сад, калодзеж, побач - Нёман, хваёвы лес. Тэл. (8-01714) 55-9-03.
- ✓ Дачу за Фолішам. Тэл. 47-23-62 (увечары).
- ✓ 2-пакаёвую кватэру ў Лідзе (у новым Паўднёвым гарадку). Звяртацца на адрас: г.Ліда, вул. Зарэчная, 33-13 (пасля 18.00).
- ✓ 2-пакаёвую кватэру (2-і паверх цагл. дома), без выгодаў, агульная плошча 54,6 (жылая 35), кошт 6500 у.а. Магчымы гандаль. Тэл. 2-00-78.
- ✓ Дом у горадзе, прысядзібны надзел, гаспадарчыя пабудовы, два гаражы - дорага. Тэл. 33-14-79.
- ✓ Дом у р-не гарадзенскай СШ N12 з участкам і садам (9,1 сотак прыватызавана). Тэл. 5-49-87.
- ✓ Паўдома (дом) у г.Ваўкавыску, прыродны газ, студня, прысядзібны ўчастак, гаспадарчыя пабудовы. Тэл. (8-01512) 2-60-65.
- ✓ Дачу каля возера «Юбілейнае», гараж у р-не Камбіната будаўнічых матэрыялаў. Тэл. 2-83-55.
- ✓ Паўдома ў 10 км ад Гродна (ёсць будаўнічыя матэрыялы, хлёў, 15 сотак зямлі). Кошт - 2 тысячы у.а. Магчымы гандаль. Тэл. 47-08-17.
- ✓ Тэрмінова гараж у Панямуні. Тэл. у Менску 228-40-78.
- ✓ Гараж у Ласосна. Тэл. 2-00-78.
- ✓ Гараж у Панямуні, хутка, танна. Тэл. 5-38-07.
- ✓ Гараж у р-не мясакамбіната, танна. Тэл. 75-02-54.

- ✓ Металічны гараж 2х3 без месца і дачу (таварыства «Нектар» за в.Баранавічы). Тэл. 39-93-09.
- ✓ Новую паршнявую групу да ГАЗ-52 - 30 у.а. Звяртацца: вул. Багуцкага, 2/42.
- ✓ Цяпліцы металічныя, пад шкло - 3х6 - 200 у.а. Тэл. 47-19-64.
- ✓ Дзверы б/у. Тэл. 75-04-88.
- ✓ Дзверы ўваходныя, шлем новы, магнітафоны на запчасткі. Тэл. 5-79-88.
- ✓ Гандлёвую палатку 2,5х3; тэлефон, фоталампу, футляр для кантактных лінзаў, вагі, кнігі. Тэл. 33-59-87.
- ✓ Дзесяцітомнік А.С.Пушкіна, 16-томнік М.Горкага, 12-томнік Л.М.Талстога, 8-томнік М.А.Шолахава. Тэл. у Скідалі 99-57-38.
- ✓ Пыласос у добрым стане - 20 у.а. Тэл. 6-45-74.
- ✓ Крэсла-ложак і канапу-ложак тыпу «амерыканка». Тэл. 99-62-48.
- ✓ Стол пісьмовы аднатумбавы (тры шуфляды, якія зачыняюцца на ключ), цёмная паліроўка, у добрым стане. Тэл. 47-34-95.
- ✓ Кухню імп., б/у, маленькую канапу, пральную машыну «Мара», новую батарэю на 10 рэбраў і дывановую дарожку 1,20х3 м. Тэл. 31-24-73.
- ✓ Ложак, пыласос б/у, новую эмаліраваную ракавіну. Тэл. 2-57-60.
- ✓ Халадзільнік «Атлант-126» б/у. Тэл. 6-44-59 (пасля 18.00).
- ✓ Халадзільнік «Мінск-Атлант-16Е», тэлевізар «Віцязь», пральную машыну «Ріга-17», эцюднікі. Тэл. 5-38-05.
- ✓ Халадзільнік «Мінск»-4, б/у, у добрым стане; каларовы тэлевізары «Віцязь», «Гарызонт», 3-створкавую шафу. Тэл. 2-77-54.
- ✓ Новы маразільнік ММ-163, халадзільнік «Мінск»-15М (б/у). Тэл. 44-59-24.
- ✓ Веласіпед мужчынскі дарожны б/у; мыйку 2-секцыйную, ахоўнік пярэдніх крылляў да ВАЗ-06. Тэл. 6-79-47.
- ✓ спальныя мяшкі, палатку. Тэл. 31-79-49.
- ✓ Піяніна «Беларусь», баян «Саліст». Усё б/у, у добрым стане. Тэл. 31-00-09.
- ✓ Залатую 10-рублёвую манету царскай чаканкі. Тэл. у Воранаўскім р-не 23-2-99.
- ✓ Трохфазная вадзяная помпа 1,5-К6; рухавік 1,5 Квт, 2850 а/х, КІП да ВАЗ. Тэл. у Скідалі 99-57-38 (пасля 19.00).
- ✓ Магазінныя вагі (да 10 кг). Тэл. 33-92-94.
- ✓ Лінолеум на 3-пакаёвую кватэру, уцелены, «пад паркет». Тэл. 5-49-87.
- ✓ Музычны цэнтр «Рамантыка-201» - стэрэа. Тэл. 47-00-16.
- ✓ Курткі скураныя: мужчынская (памер 48), жаночая (памер 44), высокая якасць. Тэл. 33-85-42.
- ✓ Чаравікі мужчынскія памеру 41 «Цэбо», туфлі жаночыя «Белвест», 5-га памеру (колер сіні); касцюмы мужчынскія 48 памеру, гітары 6-струнную, два ложкі 1,5-спальныя, б/у і дзіцячы ложак б/у, танна; каларовы тэлевізар «Рекорд» на запчасткі; літаратуру для студэнтаў-медыкаў. Тэл. 33-79-95.
- ✓ Касцюм мужчынскі «тройка»

- бежавага колеру, пінжак сіняга колеру, дзве кашулі белыя - усё 50 памеру; туфлі жаночыя мадэльныя 38 памеру (карычневыя); гароднінацёрку; сукенку з натуральнага шоўку мадэльную. Тэл. 72-12-53.
- ✓ Дрэваапрацоўчы станок і зварачны апарат і запчасткі да ІЖ-2715. Тэл. 44-26-70.
- ✓ Электрапілку, эл.шашлычніцу, эл.памочніцу, плітку абліцовачную, лінолеум, бра на 2 ражкі. Тэл. 44-38-99.
- ✓ Трубы ацынкаваныя (дыяметр 40 мм). Тэл. 2-80-51 (з 16.00 да 19.00).
- ✓ Штангу, магнітафон «Эльфа», калонкі S-30, запчасткі для веласіпеда «Турист». Тэл. 31-86-20.
- ✓ Газавую калонку. Тэл. 31-74-24.
- ✓ Кафлю для пліты ці печы, танна. Тэл. 2-56-39.

- ✓ Бульбу, а таксама карову з цялём. Звяртацца: в.Балясьольная, д.1.

КУПЛЮ

- ✓ Картрыджы (б/у) для 16-бітнай гульнёвай прыстаўкі па 1 млн.рублёў. Тэл.(прац.): 72-37-14 (з 10.00 да 18.00, акрамя выхадных; паклікаць Святлану).
- ✓ 2-касётны магнітафон б/у, а таксама тэлевізар «Гарызонт». Танна. Тэл. 5-49-87.
- ✓ Скуру таўшчынёй 2,5-3,5 мм. Факс (01777) 6-30-26.
- ✓ Няспраўную бензапілу «Хузгарно» - 40 (шведскай вытв.). Тэл. у Ваўкавыску 75-5-30.
- ✓ Лічыльнік вады, дыяметр 15 мм. Тэл. 2-26-27.
- ✓ Жыллё ў горадзе ці ў раённым цэнтры. Танна. Тэл. 33-72-77.
- ✓ Складны веласіпед б/у. Тэл. 44-10-64.
- ✓ Манеты Літвы, Польшчы і ўсёй Еўропы 16-18 стагоддзяў. Тэл. 72-02-26.
- ✓ Антыкварыят, манеты, узнагароды, шаблі, іконы, гадзіннікі. Тэл. 72-53-76.
- ✓ Значкі дэпутатаў ВС СССР, БССР, Беларусі ды інш. Тэл. 47-19-64.

МЯНЯЮ

- ✓ 2-пакаёвую кватэру на 3-пакаёвую, прапаўнаваць варыянты. Тэл. 2-08-61.
- ✓ 3-пакаёвую кватэру ў Шчучыне (7 сотак, падвал, хлёў) на кватэру ў Гродне. Тэл. 79-52-27 (пасля 18.00).

Прыватныя бясплатныя аб'явы прымаюцца ў рэдакцыі і па тэлефоне кожны дзень, акрамя суботы і нядзелі.
Тэл. 72-29-96, 72-37-14

Публікацыя ў чацвер

ПАСЛУГІ

- ✓ Магазіну патрабуюцца прадаўцы, прыбіральшчыца, грузчык, кандытар. Тэл. 5-45-70.
- ✓ Дапамагу студэнтам тэхнічных ВНУ і тэхнікумаў у выкананні кантрольных, курсавых, дыпламаў па супраматы, будаўнічай механіцы, чарчэнню, па любых будаўнічых канструкцыях. Тэл. 72-16-55.

рада. Тэл. 44-55-94.

- ✓ Здаю 1-пакаёвую кватэру без тэлефона (прыватны сектар, выгоды частковыя, танна). Тэл. 33-95-35.

- ✓ Здаю гараж у цэнтры, танна. Тэл. 47-06-87 (пасля 19.00).

- ✓ Здаю гараж па вул. Пушкіна. Тэл. 31-56-23.

- ✓ Швачка шукае працу ў

Вячаслаў Мілкоўскі, г.Менск.

Выстава беларускіх аўдыёкасе-таў кожны панядзелак і сераду з 17.00 да 20.00 па адрасе: вул. К.Маркса, 11 (першы паверх). Тэл. 72-11-83.

ЗНАЁМСТВЫ

✓ Шукаю самастойную, сумленную жанчыну да 50 гадоў для стварэння сям'і. Мне 38 гадоў, рост 185 см, вага 80 кг. Пісаць: 211800, Віцебская вобл., г.Глыбокае, УЖ 15/13 9-атр. Аляксандр Іванавіч Галагуш.

✓ Пазнаёмлюся з сімпатычнай дзяўчынай да 25 гадоў. Мне 23 гады, па гараскопу - Блізнец. Тэл. паскорыць сустрэчу. Пісаць: 230023, г.Гродна-23, п/білета Н5 N3720729.

✓ Мужчына, 40/164/68, пазнаёміцца з жанчынай для інтымных і духоўных сустрэч. Пісаць: Гродна-26, а/с 47.

✓ Шукаю прыстойную жанчыну для стварэння добрай сям'і. Было б цудоўна, каб Вы мелі жылплошчу. Дзіця не будзе перашкодай. Пра сябе: узрост 32 гады, рост 165 см. Жанаты не быў, не п'ю. Па нацыянальнасці - беларус, па знаку Задзяка - Скарпіён. Ваш тэлефон, шаноўная спадарыня, паскорыць сустрэчу, якой дужа чакаю. Пішыце на адрас: 230025, Гродна-25, Галоўпаштамт, да запатрабавання, п/л IV-ДР N706368.

✓ Шукаю дзяўчыну для стварэння сям'і. Пра сябе: не п'ю, не куру, рост 180 см, 25 гадоў. Адзіная, адгукніся! Рыгор. Пісаць: Гродна, вул. Дружэніцкая, д.7, кв.1.

✓ Надзейны і самастойны мужчына з вышэйшай адукацыяй, 35/165, пазнаёміцца з жанчынай для стварэння сям'і. Пісаць: 230023, г.Гродна, а/с 23, п/л I-ДР 500865.

✓ Маладая жанчына, 27/164, пазнаёміцца з мужчынам, які будзе ёй дапамогай. Пісаць: 230008, г.Гродна, п/д 033182.

✓ Удава, 47/173, пазнаёміцца з надзейным мужчынам 45-53 гадоў з мэтай стварэння сям'і. Тэл. у Ваўкавыску 5-16-52.

ВІНШАВАННІ

✓ **Аленка!** Віншуюць цябе з Днём нараджэння! Жадаем табе шчасця ў тваім маладым жыцці, ажыццяўлення ўсіх тваіх мрояў. Будзь ветлівай і прыгожай, як заўсёды! Сыч, Варона ды Бусел.

Вы хочаце каб Вашы дзеці вучыліся па-беларуску?

Таварыства беларускай мовы і Таварыства беларускай школы просяць тэлефанаваць усіх бацькоў г.Гродна, якія жадаюць вучыць сваіх дзяцей у падрыхтоўчых і першых класах на беларускай мове.

Тэл. 47-09-64 (ТБМ і ТБШ г.Гродна) 2-10-54 (пасля 15.00, спытаць Таццяну ці Алеся).

Спіс школаў, у якіх педкалектыў падрыхтаваны для навучання дзяцей на беларускай мове, а адміністрацыя школ не супраць адкрыцця беларускіх класаў

Ленінскі р-н: СШ N21, СШ N32;

Кастрычніцкі р-н: СШ N5, СШ N26

ПАГОНЯ

купон прыватнай аб'явы

38	Імя і прозвішча _____
Адрас (тэлефон) _____	
Рубрыка _____	
Тэкст _____	
Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца	

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

РОЗНАЕ

Гарадзенскай абласной клінічнай бальніцы на сталую працу патрабуюцца: санітаркі, электразваршчык. Па даведкі звяртацца ў аддзел кадраў бальніцы на тэл. 33-78-22.

✓ Згубленае пасведчанне аб заканчэнні базавай школы N586719, выдадзенае ў чэрвені 1985 года на імя Марыны Эндрыкаўны Мацяшчык, лічыць несапраўдным.

✓ Пасведчанне інваліда другой групы 09 N008860 на імя Л.П.Сянькевіч лічыць несапраўдным.

✓ Вазьму ў добрыя рукі шчанюка любой пароды. Тэл. 5-49-87.

✓ Сям'я здыме 2-пакаёвую кватэру (недалёка ад аўтавакзала) з тэлефонам і мэбляй. Танна. Тэл.знаёмых: 44-39-70 (з 17.00 да 19.00).

✓ Здаю 2-пакаёвую кватэру з мэбляй і тэлефонам у цэнтры го-

10 чэрвеня 1999 г.

АДПАЧЫНАК

Лекавыя зёлкі
ад «Біятэста»

Першай аптэкай, у якую за лекамі звярнуўся старажытны чалавек, быў... лес. Доўгі час расліны заставаліся амаль што адзінымі лекавымі сродкамі. Але нават і цяпер, у эпоху сінтэтычных лекаў, багачце прыроды яшчэ не вычарпана. Таму лекі сінтэтычныя і раслінныя існуюць поруч.

Улічваючы гэта, навукова-вытворчы кааператыву «Біятэст» нядаўна адкрыў у аптэцы-музеі (якая знаходзіцца на пл. Савецкай, 4) аддзел лекавых зёлак. Набыць іх тут можна было і раней, але цяпер асартымент пашыраны да 35 адзінак. Зёлкі на перапрацоўку і рэалізацыю прымаюцца як ад спецыялізаваных гаспадарак, так і ад прыватных асобаў.

Апошнім часам з-за дарагавіны і недахопу сінтэтычных лекаў павялічылася спажыванне насельніцтвам лекавых зёлак. Да таго ж, часта гэта робіцца бескантрольна, неабгрунтавана. Так недалёка і да бяды, калі лекі могуць стаць атрутай. Каб пазбегнуць гэтага, пры аптэцы вядзе бясплатны прыём урач-фітатэрапеўт.

Фёдар Ігнатвіч

Славянскія спрэчкі
вырашацца на нябёсах

У галерэі «Тызенгаўз» праходзіць выстава-вынік міжнароднага пленэра, прысвечанага 200-м угодкам Адама Міцкевіча.

Пленэр прайшоў мінулым летам у Наваградку. Удзел у ім узяло каля трыццаці мастакоў з Беларусі, Польшчы, Літвы, Украіны. За два тыдні гасцявання ў «беларускай Швейцарыі», як цяпер называюць Наваградчыну, было створана мноства карцін у самых розных жанрах і стылях: жывапісныя пейзажы і нацюрморты, акварэлі, графіка. Аднак гэтая стракатасць няўлоўна сусіваецца, калі паспрабаваць акінуць позіркай усю залу. Работы падобныя паміж сабою. Не аднолькавыя, і не тоесныя з-за адных і тых жа мясцін, намалёваных рознымі аўтарамі. Падабенства ў тонах, настроі, заміланасці чужойнай зямлі надае энергетыку Наваградчыны. Свае думкі пра яе незвычайнасць, як заўсёды метафарычна, выказаў дырэктар галерэі Аляксандр Ларыёнаў: «Гэта энерганосная зямля, якая час ад часу «выкідае» на паверхню людзей-глыб. Наша радзіма знаходзіцца на скрыжаванні розных культур - беларускай, польскай, рускай, літоўскай... І такія геніі, як Багданкевіч, Чурленіс, Левітан, Міцкевіч аднолькава шануюцца і намі, і нашымі суседзямі... Спрачацца наконце іхняй прыналежнасці не абавязкова. Усе свае «славянскія» праблемы мы сёння не вырашым. Аб іх, напэўна, і нашы геніі спрачаюцца на нябёсах».

Падчас вернісажу гучала шмат параўнанняў міцкевіцкага пленэра з шагалаўскім. Уладзімір Церабун, гарадзенскі скульптар і мастак, старшыня Фонда сучаснага свабоднага мастацтва і адзін з арганізатараў пле-

нэра адзначыў, што акцыя ў Наваградку больш сціплая, таму што амаль самадзейная. Фінансаванне было з польскага боку, у прыватнасці, дапамагла творчая суполка «Да ўзброена моральнаго». Арганізацыйныя пытанні вырашаліся самастойна, на мясцовым узроўні. Адпаведна словам спадара Церабуна, «узровень выставы, мо і невысокі, але да яе маюць дачыненне людзі, якія ўвасабляюць сабою культуру. Гэта не толькі прафесійныя мастакі, але і аматары, фатографы, медыкі і журналісты». Аднак работы атрымаліся шчырымі, без залішняга пафасу. Хрысціна Бенек (Варшава) зрабіла цэлую серыю графічных малюнкаў, паяднаўшы прыёмы рамантычных мініячур часоў Міцкевіча ды іранічнасць, цытатац пастмадэрнізму. Анастасія Фяцісава (Брэст) стварыла тры мяккія, дэкаратыўныя пейзажы ў непаўторных тонах сметанковага масла і драўніны ясеня. Цяжка ўстрымацца мастаку ад спакусы бяжонца маляваць руіны старажытнага замка і палаца. Аднак Антон Ляшчынскі (Гродна) вырашыў паказаць не зямлю, а неба. І занатаваў наваградскіх паставак, што паселі на дрот.

Паводле словаў аднаго з удзельнікаў пленэра, у выніку мастацкай вандроўкі атрымаўся сімбіёз паззіі касмічнага генія і нашага прыземленага мастацтва.

Наступны, IX пленэр пройдзе ў Дружэнках і будзе прысвечаны 200-годдзю са дня нараджэння А.Пушкіна.

Алена Сіневіч

Гарадзенскі
ўікенд

Гісторыка-археалагічны музей. Новы замак. Сенатарская зала. Працяг выставы жывапісу Ігара Сільвановіча. Авальная зала. Выстава са шклозавода «Нёман» Людмілы Мягковай пад назвай «Шкло і вобраз».

Галерэя «Тызенгаўз» (пл. Тызенгаўза, 4). Працяг выставы-выніку VIII міжнароднага пленэра ў Наваградку, прысвечанага 200-м угодкам Адама Міцкевіча.

Галерэя «У майстра». Выстава-продаж вырабаў дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва гарадзенскіх майстроў.

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Працяг выставы дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва навучанцаў Палаца дзіцяча-юнацкай творчасці пад назвай «Малыя парасткі. Дрэва рамёстваў».

Выставачная зала Саюза мастакоў. Выстава графікі менскіх і гарадзенскіх мастакоў: Анжэлы Малышавай, Эрнеста Пяшкова, Юрыя Якавенкі, Сяргея Стомы.

Галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Выстава-продаж антыкварыату: мэбля, хатняе начынне, сувеніры.

Цэнтр народнай творчасці (Савецкая, 8). Выстава традыцыйнага рамяства Гарадзеншчыны. Выстава твораў сям'і Закрэўскіх: жывапіс, акварэль, вышыўка.

Дом мастацкай і тэхнічнай творчасці моладзі (Замкавая, 13). Выстава вырабаў дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва навучанцаў спецыяльных прафесійных устаноў Гарадзеншчыны.

Драмтэатр. 10 чэрвеня - «Чалавечая жанчына», драма. 12 чэрвеня - «Дзівакі», непрадуманая гісторыя. Пачатак спектакляў у 19.00.

Тэатр лялек. 13 чэрвеня - «Кот у ботах». Пачатак спектакляў у 12.00.

Канцэрт. 11 чэрвеня ў 18.30 ў Новым замку - канцэрт гітарнай музыкі ў выкананні саліста Гарадзенскай капэлы Уладзіміра Захарава, а таксама выпускнікоў і навучанцаў музычнага вучылішча.

Гастролі. Шоу-праграма «Цыркавы лабірынт» цырка «Алімпія». 11 чэрвеня - у Палацы культуры «Юнацтва», 13 чэрвеня - у Доме афіцэраў, 14 чэрвеня - у Палацы культуры хімікаў. Выступленні паветраных гімнастаў, жанглеру, клоунаў, дрэсіраваных звяроў ды інш.

1. Языковыя пнеўматычныя клавійны музычны інструмент. 2. Старажытная мужчынская і жаночая двухбортная вопратка з доўгімі поламі і падоўжанымі рукавамі. 3. Рыбалоўная прылада. 4. Генерал-маёр, чыё імя носіць адна з гарадзенскіх вуліц. 5. Рэльефная мурушка сцен будынка каменем з груба абколатымі выпуклай вонкавай паверхняй. 6. Крывалінейнае перакрыццё праёма ў сцяне ці прасторы паміж дзвюма апорамі. 7. Тэхнічная разнавіднасць гравюры на метале.

8. Ганчарны выраб. 9. Раннебуржуазная эпоха ў гісторыі культуры краін Заходняй і Цэнтральнай Еўропы.

Адказы на
крыжаванку,
змешчаную ў
N37 (414)

Па гарызанталі: 1. «Кавылёк». 7. Рабле. 8. Нітка. 10. Атава. 11. Ма-зыр. 12. Акра. 14. Буяна. 16. Пята. 18. Яхта. 20. Брамс. 21. Аніва. 23. Талін. 24. Балты. 25. Карэйка.

Па вертыкалі: 1. Кадаўб. 2. Вена. 3. Латак. 4. Крама. 5. Абозня. 6. Кедр. 9. Іван. 13. Рух. 15. Ягайла. 16. Пані. 17. Аладка. 18. Ястык. 19. Талер. 20. Баба. 22. Іней.

ТЭСТ

Мы ўсе вучыліся патроху
(Хто што напісаў)

1. Васіль Хомчанка.

Зборнік апавяданняў:

а) «Веснавы снег»;

б) «Летні град»;

в) «Зімовы дождж».

2. Яўген Раманоўскі.

Інсцэніроўка:

а) «Блуканне па пакутах»;

б) «Капітанская дачка»;

в) «Фаўст».

3. Георгій Шыловіч.

Аповесць:

а) «Рыдлёўка без ручкі»;

б) «Човен без вёсел»;

в) «Чарапахы без панцыра».

4. Алесь Якімовіч. На-рыс:

а) «Коска»;

б) «Кропка»;

в) «Кропка з коскай».

5. Хвядос Шынклер.

Зборнік апавяданняў:

а) «Стрэлачкі Мігай»;

б) «Лодачнік са стрэльбай»;

в) «Мігай, уцякай!»

6. Барыс Сачанка. Кнігу прозы:

а) «Паршук-самбіст»;

б) «Вол-фігурыст»;

в) «А ты разява».

7. Генадзь Шведзік.

Паэму:

а) «Наш Вася»;

б) «Наш Кузь»;

в) «Наш Дзім».

8. Язэп Пушча. Зборнік вершаў:

а) «Абед грукае»;

б) «Вечар рохкае»;

в) «Раніца рыкае».

9. Алесь Рылько.

Апавяданні:

а) «Буслік у вушанцы»;

б) «Стуканок у аблавушцы»;

в) «Вяпрук у кірзавых ботах».

10. Юрый Рудзько. П'есу:

а) «Канец маскарэады»;

б) «Канец каханню»;

в) «Гітлер капут».

Правільныя адказы: а) 10, б) 10, в) 10, г) 10, д) 10, е) 10, ж) 10, з) 10, і) 10, к) 10, л) 10, м) 10, н) 10, о) 10, п) 10, р) 10, с) 10, т) 10, у) 10, ф) 10, х) 10, ц) 10, ч) 10, ш) 10, щ) 10, ы) 10, ь) 10.

Падвядзем вынікі

Калі Вы не стаміліся выбіраць сярод адказаў правільныя, то чалавек Вы не толькі цікаўны, але і настойлівы. Атрымалася 8-10 супадзенняў? Гэта сведчыць пра Вашу кемлівасць, што зусім надзвычайна. Відаць, усе вы здагадаліся: не столькі вашы веды, колькі інтуіцыя і пачуццё гумару дапамаглі вам знайсці верныя адказы (хаця б некалькі). Няхай вам шанцуе і надалей! Ну калі не ў гэтым, дык ва ўсім іншым! Больш жартуйце і ўсміхайцеся, тады з Ваших вуснаў радзей будзе злітаць словы нахшталт «я сёння не ў гуморы»!

Падрыхтавала

Лана Юрына

ГАРАСКОП

У Баран (21.03-20.04). На першым плане ў Вас - сардэчныя справы. У суботу давядзецца папрацаваць.

У Бык (21.04-20.05). Вам паспрыяе Венера. Як мага больш адпачывайце, бо пасля выхадных пачнецца даволі дынамічны тыдзень.

У Блізняты (21.05-21.06). Навядзіце парадак у хаце, адпачніце на летніку. Вас задаволяць доўгачаканая гармонія ў адносінах з каханай (ым).

У Рак (22.06-22.07). Вам не пашкодзяць прагулкі і дыета. Днямі павінна (ен) адгукнуцца

даўня (і) знаёмая (ы). Палепшаць настрой нечаканыя грошы.

У Леў (23.07-23.08). Перад Вамі - тыдзень, поўны перспектыўных сустрэчаў. Саюзнікаў знойдзеце сярод Скарпіёнаў.

У Панна (24.08-23.09). Марс гарантуе Вам фінансавыя поспехі. Не трацце марна часу, дзейнічайце энергічна.

У Шалі (24.09-23.10). Зоркі абяцаюць удалае падарожжа. Звярніце ўвагу на нясмелых Блізнятаў.

У Скарпіён (24.10-22.11). Надышоў час на дзелаваы стасункі са Львом. Не зважай-

це на інтрыганаў і зайздроснікаў.

У Стралец (23.11-21.12). Рэалізуецца ўрэшце творчыя задумы. У выхадныя выберыцеся на прагулку ў лес.

У Козарог (22.12-20.01). Раман з Шалямі ўзніме Ваш жыццёвы тонус. Магчыма сур'ёзна размова са сваякамі.

У Вадзлей (21.01-19.02). Маеце шанец на спатканне з цікавымі людзьмі. Менш флірту, больш справы!

У Рыбы (20.02-20.03). Маркуры абяцае Вам поспех на працы і дома. Варта заняцца сваім здароўем.

ГЭТА ЦІКАВА

Як Вы спіце?

Пра характар чалавека можна здагадацца па той позе, у якой ён звычайна спіць. Французскі псіхолог П'ер Давіе, вучаючы разнастайныя позы людзей падчас сну, зрабіў наступныя высновы.

- Тыя, хто спіць на жываце, як правіла, незадаволены сваёй прафесіяй.

- Хто спіць на спіне - асобы моцныя духам, задаволеныя сваім ладам жыцця.

- Тыя, хто спіць скурчывышыся, ці прыціскаючы да сябе падушку, схільны да маркоты і маюць патрэбу ў пашчоце.

- Панурыя песімісты часцей за ўсіх астатніх накрываюцца коўдрай з галавою.

А якім чынам спіце Вы?

Głos z nad Niemna

Адзіная польскамоўная газета на Беларусі

На старонках нашай газеты:

грамадска-палітычная інфармацыя;
гісторыя і культура;
рэлігія;
спорт; праграма TV.

МЫ БУДУЕМ НЕЗАЛЕЖНУЮ
ДЭМАКРАТЫЧНУЮ БЕЛАРУСЬ.
ДАЛУЧАЙЦЕСЯ!

Падпісны індэкс выдання: 63863.

Копт па падпісцы на трэці квартал 20 000 руб. за нумар, копт у кіёсках 30 000 рублёў за нумар.

ПАГОНЯ

Заснавальнік:
культурна-асветніцкі фонд
«Бацькаўшчына»

Адрас рэдакцыі:

230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11.

Тэл. 72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96.

E-mail: pagonia@irex.minsk.by

Падпісны індэкс: 63124.

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскай абласной ўзбуйненай друкарні.

Адрас: 230023, г. Гродна, вул. Паліграфістаў, 4.

Замова 2 688

Наклад 9 370

Нумар падпісаны да друку ў 16.00 09.06.1999 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстравваюць погляд рэдакцыі. Якасць друку адпавядае прадастаўленым рэдакцыяй дыяпазітывам.

Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны
рэдактар
Мікола
Маркевіч

Камп'ютарны набор:
Таццяна Лучыц,
камп'ютарная вёрстка:
Аляксей Салей